

Univerzita Karlova

1. lékařská fakulta

Studijní program: Všeobecné ošetřovatelství

Studijní obor: BVO22

UNIVERZITA KARLOVA
1. lékařská fakulta

Michaela Nezvedová

Historie vzdělávání sester na ÚTPO 1. LF UK

The History of nursing education at the Institute of Nursing Theory and Practice at The
First Faculty of Medicine

Bakalářská práce

Mgr. Miluše Kulhavá

Praha, 2025

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci zpracovala samostatně a že jsem řádně uvedla a citovala všechny použité prameny a literaturu. Současně prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Souhlasím s trvalým uložením elektronické verze mé práce v databázi systému meziuniverzitního projektu Theses.cz za účelem soustavné kontroly podobnosti kvalifikačních prací.

V Praze, 30.04.2025

Michaela Nezvedová

Identifikační záznam:

NEZVEDOVÁ, Michaela. *Historie vzdělávání sester na ÚTPO 1. LF UK. [The History of nursing education at the Institute of Nursing Theory and Practice at The First Faculty of Medicine]*. Praha, 2025. 73 s., 33. příl. Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta, Ústav teorie a praxe ošetrovatelství 1. LF UK. Vedoucí práce Kulhavá, Miluše.

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí mé bakalářské práce Mgr. Miluši Kulhavé za její odborné vedení, cenné rady, trpělivost a laskavost v celém průběhu tvorby práce. Poděkování také patří paní Ing. Markétě Sochorové, vedoucí studijního oddělení, která mi zpřístupnila studijní plány předešlých studijních programů.

V neposlední řadě chci poděkovat své rodině, která mě celou dobu studia podporovala.

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá historií a vývojem vzdělávání sester na Ústavu teorie a praxe ošetrovatelství 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Cílem práce je zmapovat ošetrovatelské vzdělání od jeho začátků až po současnost a přinést ucelený přehled. Shrnout a popsat historii a současnost vzdělávání sester na 1. lékařské fakultě. Práce je koncipovaná jako teoretická.

Úvodní kapitoly se věnují obecnému vymezení oboru ošetrovatelství, představují klíčové osobnosti, které ovlivnily jeho vývoj a nabízejí stručný přehled historie vzdělávání sester v zahraničí i České republice. Součástí práce je i popis současného systému vzdělávání sester.

Hlavní část práce se soustředí na vývoj lékařských fakult Univerzity Karlovy, přičemž detailněji rozebírá vznik Ústavu teorie a praxe ošetrovatelství na 1. lékařské fakultě. Pozornost je věnována rovněž osobnostem, které měly významný vliv na podobu vzdělávání sester. Práce krátce nahlíží i do historie vzdělávání sester na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a dále popisuje vznik bakalářských a magisterských programů na 1. lékařské fakultě, včetně opětovného otevření bakalářského studia pro sestry.

V závěru je zařazen rozhovor se současnou přednostkou ústavu, která sdílí své zkušenosti, porovnává vzdělávání sester v minulosti a dnes a nastiňuje vize a plány do budoucna.

Klíčová slova: historie, vzdělání, sestra, 1. LF UK, ošetrovatelství

Abstract

The bachelor thesis deals with the history and development of nursing education at the Institute of Nursing Theory and Practice, First Faculty of Medicine, Charles University. The goal of the thesis is to map the evolution of nursing education from its beginnings to the present day, and to provide a comprehensive overview. The thesis is structured as a theoretical study.

The introductory chapters define the field of nursing, introduce key figures, who have shaped its development, and offer a brief overview of the history of nursing education both abroad and in the Czech Republic. The thesis also includes a description of the current system of nursing education in the Czech Republic.

The main part of the thesis focuses on the development of the medical faculties at Charles University, with particular emphasis on the establishment and evolution of the Institute of Nursing Theory and Practice at the First Faculty of Medicine. Attention is given to important employees who have significantly contributed to the formation of nursing education. The work also briefly touches on the history of nursing education at the Faculty of Arts, Charles University, and describes the beginning of the bachelor's and master's degree programs at the First Faculty of Medicine, including the reopening of the bachelor's degree program for nurses.

In the conclusion, the thesis includes an interview with the current head of the institute, who shares her experiences, compares nursing education in the past and today, and outlines her visions and plans for the future.

Keywords: education, nursing, nurse, history, Charles University

Obsah

Úvod.....	9
1. Co je to ošetrovatelství	10
2. Významné osobnosti ošetrovatelství	10
2.1 Florence Nightingale.....	10
2.2 Alice Masaryková	11
3. Historie vzdělávání sester	11
3.1 Vzdělávání sester v zahraničí.....	11
3.2 Počátky vzdělávání sester v Čechách.....	12
3.3 Ošetrovateľské školy po první světové válce	12
3.4 Zdravotnické školy po druhé světové válce	14
3.5 Zdravotnické školy na začátku 21. století	14
4. Vzdělávání sester v současnosti.....	15
4.1 Praktická sestra.....	15
4.2 Všeobecná sestra	15
4.3 Dětská sestra.....	16
5. Historie lékařských fakult Univerzity Karlovy	17
6. Vznik a vývoj Ústavu teorie a praxe ošetrovatelství	17
7. Významné osobnosti Ústavu teorie a praxe ošetrovatelství	18
7.1 prof. MUDr. Vladimír Pacovský, DrSc.	18
7.2 doc. MUDr. Jiří Neuwirth, CSc.	18
7.3 doc. PhDr. Marta Staňková, CSc.	19
7.4 PhDr. Alena Mellanová, CSs.	20
7.5 Mgr. Dana Jurásková, Ph.D., MBA	20
7.6 Mgr. Eva Marková, Ph.D.	21
7.7 Mgr. Jana Heczková, Ph.D.....	21
7.8 prof. MUDr. Michal Kršek, CSc.	22
7.9 doc. MUDr. Lukáš Zlatohlávek, Ph.D.	22
7.10 Mgr. Dita Svobodová, Ph.D., MHA.....	22
7.11 Mgr. Beáta Švárová.....	22
8. Vzdělávání sester na Filosofické fakultě UK	23
9. Vzdělávání sester na 1. lékařské fakultě	23
9. 1 Bakalářský studijní program	23
9.1.1 První ročník	24

9.1.2 Ošetrovatelství	24
9.1.3 Všeobecná sestra	25
9.2 Učitelství odborných předmětů	26
9.3 Intenzivní péče	27
9.4 Zahraniční pobyty	28
9.5 Významné akce ÚTPO.....	29
9.5.1 Dny Marty Staňkové III.....	29
9.6 Všeobecné ošetrovatelství	30
9.6.1 Znovu otevření bakalářského studia sester	30
9.6.2 Pohled přednostky Mgr. Beáty Švárové na znovuotevření vzdělávání sester na ÚTPO 1. LF UK	32
10. Plány do budoucna v oblasti vzdělávání sester.....	33
Závěr	35
Seznam použité literatury	36
Seznam zkratk	44
Seznam příloh	45
Přílohy.....	47

Úvod

Historie vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy sahá až do minulého století. Ústav teorie a praxe ošetrovatelství a jeho pracovníci měli zásadní vliv na vznik a vývoj vysokoškolského vzdělávání sester, nejen na 1. lékařské fakultě ale i na ostatních fakultách, zabývajících se vzděláváním zdravotnických pracovníků. Vzdělávání sester na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy bylo po pětileté pauze nově zahájeno v akademickém roce 2022/2023.

Cílem této práce je zmapovat vývoj vzdělávání sester na 1. lékařské fakultě od jeho začátku až po současnost a přinést ucelený přehled.

Bakalářská práce je teoretického charakteru, na začátku představuje samotný obor ošetrovatelství, následovaný životním příběhem dvou významných osobností, jejichž přínos měl zásadní vliv na rozvoj vzdělávání sester. Dále krátce popisuje historický vývoj vzdělávání sester, a to jak v zahraničí, tak v České republice, končí změnami na začátku 21. století. Součástí této části je i přehled, jak v současnosti získat kvalifikační způsobilost k povolání zdravotní sestry.

Hlavní část práce se zaměřuje na vznik a vývoj lékařských fakult Univerzity Karlovy. Dále je popsán vznik a vývoj Ústavu teorie a praxe ošetrovatelství a jeho význam při formování vysokoškolského studia sester. Dále se práce věnuje významným osobnostem ústavu, které svým působením ovlivnily vzdělávání sester na fakultě. Popsáno je také vzdělávání sester na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, které bylo významně ovlivněno Ústavem teorie a praxe ošetrovatelství. Následně je popsán vývoj bakalářského a magisterského studijního programu na 1. lékařské fakultě, včetně znovuotevření bakalářského studia po jeho ukončení. V závěru práce přináší rozhovor se současnou přednostkou ústavu, která porovnává vzdělávání sester na fakultě v minulosti a současnosti a nastiňuje vize a plány do budoucna.

Jakožto milovnice historie a současná studentka oboru Všeobecné ošetrovatelství, která nastoupila do oboru po jeho znovuotevření, jsem se při návrhu zpracovat historii vzdělávání sester na 1. lékařské fakultě, rozhodla zvolit si toto téma jako svou závěrečnou bakalářskou práci.

1. Co je to ošetrovatelství

Ošetrovatelství je samostatný vědní obor, který se dívá na člověka komplexně a je zaměřený na uspokojování biologických, psychických a sociálních potřeb nemocných. Zaměřuje se na podporu zdraví a rozvoj soběstačnosti pacienta. Jedná se o multidisciplinární a interdisciplinární obor, který je neodmyslitelnou součástí zdravotnického týmu. V současnosti je ošetrovatelství založeno na samostatnosti sestry, týmové spolupráci s lékaři a ostatními zdravotnickými pracovníky. Od sestry se očekává, že bude samostatným odborníkem. Ošetrovatelství se řídí humanitními principy, které ctí lidský život, práva, důstojnost, právo na svobodu a štěstí. Holistický přístup v ošetrovatelství spočívá v respektování lidské bytosti a uplatňování celostního přístupu. Cílem ošetrovatelství je podporovat a upevňovat zdraví nemocného, podílet se na navrácení jeho zdraví, zmírňovat jeho utrpení, zajistit klidné a důstojné umírání, vést pacienty k sebedpěči, zajistit kvalitní edukaci pacienta i jeho okolí a poskytovat profesionální péči pacientům, kteří o sebe nemohou nebo neumějí pečovat sami. Ošetrovatelská péče by měla být poskytována na základě vědeckých poznatků, podložených ošetrovatelským výzkumem. Při snaze o splnění cíle ošetrovatelský tým spolupracuje s pacientem, jeho rodinou a dalšími zdravotnickými a odbornými pracovníky. Za zakladatelku moderního ošetrovatelství je považována Florence Nightingale. (1)

2. Významné osobnosti ošetrovatelství

2.1 Florence Nightingale

Florence Nightingale se narodila 12. května 1820 do vzdělané a vlivné anglické rodiny. Její rodiče předpokládali, že její život bude stejný jako život jejích vrstevnic, vdá se, bude vychovávat děti a pečovat o domácnost. Tomu odpovídala i její výchova, sama Florence později uvedla, že si neuměla ani učesat vlasy. Byla velice vzdělaná, věnovala se studiu historie, filozofie, klasické literatury, matematiky, statistiky a také studiu hudby a umění. Ovládala několik jazyků jako latinu, řečtinu, francouzštinu, němčinu, italštinu a svou rodnou angličtinu. Na vzdělání Florence a její starší sestry dohlížel jejich otec, který podporoval vzdělání žen. Do svého deníku si zapsala, že k ní 7. února 1837 promluvil Bůh a povolal ji do svých služeb. Tehdy ještě nevěděla, jaká služba to má být, ale rozhodla se, že zůstane svobodná. Velmi se zajímala o stav nemocnic, především o organizaci a hygienu v nemocnicích a o práci lékařů. Přestože ji její rodiče podporovali ve vzdělání, její touhu stát se ošetrovatelkou neschvalovali. Práci sestry nepovažovali za vhodnou pro ženu jejího postavení. Roku 1849 se vydala na cestu po Evropě a Řecku. Cestou domů přes Německo navštívila školu Theodora Fliednera, kde se rozhodla absolvovat tříměsíční kurz. *„Ještě před absolvováním kurzu pobývala v nemocnici sv. Vincence z Pauly v Paříži, kde se naučila tehdy vyhlášeným metodám ošetrování ran. Roku 1853 se stala vedoucí Ústavu pro péči o nemocné šlechtičny v Londýně. Zde úspěšně provedla řadu na tehdejší dobu revolučních změn: zavedla výtah na jídlo z kuchyně přímo na oddělení, aby sestry nemusely chodit po schodech s každým jídlem zvlášť, vymyslela a nechala nainstalovat signalizační systém od lůžka pacienta se zvonkem na chodbě, nechala rozvést tekoucí teplou vodu do každého patra nemocnice, upřednostňovala pavilonový typ zařízení, ve kterém byli pacienti separováni podle chorob. Od roku 1864 pracovala F.N. na projektech domácí ošetrovatelské péče, na*

projektech porodnic a vojenských kasáren. “ (2, s. 38-39) Jako první žena obdržela roku 1907 Vyznamenání za zásluhy od krále Edwarda VII. Její celoživotní práce nebyla významná jen z ošetrovatelského pohledu, ale pro ženy celkově, jelikož otevřela ženám cestu ke vzdělání a profesnímu uplatnění. Florence se věnovala publikační činnosti, za svůj život napsala 200 knih a kolem 12 000 dopisů, které napomohly zlepšení nemocnic, ošetrovatelství a měly vliv i na sociální péči v Indii. Florence si uvědomovala jaký význam pro kvalitní zdravotní péči mají vzdělané sestry, a proto podporovala celoživotní vzdělávání sester. Její práce významně změnila pohled na ošetrovatelství a jeho organizaci, a proto byl 12. květen, den jejího narození, ustanoven jako Mezinárodní den sester. (2)

2.2 Alice Masaryková

Alice Masaryková se narodila 3. května 1879 ve Vídni, jako prvorozené dítě Tomáše Garrigua Masaryka a jeho manželky Charlotty. V domácnosti Masarykových se mluvilo převážně německy a anglicky, češtinu začali používat až po přestěhování do Prahy. Alice si své jazykové znalosti rozšířila o studium ruštiny a francouzštiny. Přístup Masarykových ke vzdělání jejich dětí byl na tehdejší dobu pokrokový. První stupeň absolvovala na soukromé Vyšší dívčí škole, poté studovala měšťanskou školu a pokračovala studiem na gymnáziu. Po maturitě v roce 1898 začala jako jediná žena studovat medicínu na pražské lékařské fakultě. Po dvou semestrech však studium ukončila a přestoupila na filozofickou fakultu, kde se věnovala historii, filozofii a sociologii. Po složení zkoušky z historie pro střední školy se rozhodla pro učitelskou dráhu. Z historie rovněž složila i rigorózní zkoušku. K ošetrovatelství měla velmi vřelý vztah. O prázdninách dobrovolně pracovala jako ošetrovatelka v nemocnici. Významně přispěla k rozvoji československého ošetrovatelství zejména prostřednictvím Československého červeného kříže, jehož byla dvacet let předsedkyní. Podpora ošetrovatelství pro ni byla velmi důležitá v rámci širšího úsilí o emancipaci žen. Prostřednictvím Československého červeného kříže umožňovala sestrám studium v zahraničí. Zemřela roku 1966 v Chicagu, kam odešla po druhé světové válce. (2, 3)

3. Historie vzdělávání sester

3.1 Vzdělávání sester v zahraničí

Počátky vzdělávání sester byly ovlivněny protestantskou církví, konkrétně Theodorem Fliednerem, evangelickým farářem z Kaiserwerthu. Roku 1836 založil zařízení zvané Mutterhaus, které vzdělávalo evangelické ošetrovatelky. Cílem bylo zlepšit situaci v nemocnicích, kde chyběl ošetřující personál. Fliedner prosazoval zapojení lékařů do výuky ošetrovatelek alespoň jednou týdně. Mutterhaus se stal vzorem pro další zařízení v Německu i v zahraničí. První mateřský dům v USA vznikl v Pittsburghu roku 1849. Fliedner za své zásluhy obdržel čestný doktorský titul. (2)

Florence Nightingale založila 15. června 1860 ošetrovatelskou školu při nemocnici sv. Tomáše v Londýně. Škola byla financována z národní sbírky, kterou iniciovala Florence. Škola kombinovala teoretickou a praktickou výuku. Teorie byla přednášena lékaři. Cílem bylo vychovat z ošetrovatelek odbornice, které budou znát základy hygieny, správnou péči o nemocné a budou schopné rozpoznat příznaky nemoci. Výuka probíhala na základě

vědecky podložených informací. Studentky byly podrobně hodnoceny a zároveň mohly samy hodnotit vyučující, čímž se podílely na zlepšování výuky. V každém ročníku studovalo 20-30 studentek, pro které bylo zajištěno ubytování v nemocni. Během praktické výuky nosily speciální uniformy, navržené samotnou Florence. *„Studium ošetrovatelství trvalo jeden rok, studentky prošly teoretickou výukou a praxí v nemocnici pod vedením zkušené ošetrovatelky. Po absolvování školy pracovaly v nemocnici jako „ošetrovatelky na zkoušku“. Byly ve službách školy, nosily školní uniformu a dostávaly malý plat. Teprve po čtyřech letech od vstupu do školy odcházely jako dobře vyškolené ošetrovatelky do praxe.“* (2, s. 42) (2)

3.2 Počátky vzdělávání sester v Čechách

První zmínky o vzdělávání sester v českých zemích pochází z roku 1620, kdy byla při nemocnici Milosrdných bratří v Praze Na Františku zřízena škola pro opatrovníky. Škola sloužila nově začínajícím mnichům a měla je zaučit základním ošetrovatelským dovednostem. Mezi kompetence opatrovníků patřilo pozorování projevů nemoci, podávání léků a stravy, polohování nemocných a dohled nad zlepšováním jejich zdravotního stavu. V praxi byli opatrovníci často využíváni pouze pro hlídání nemocných. (2)

První ošetrovatelská škola vznikla v Praze roku 1874, jednalo se o první školu svého druhu v Rakousko-Uhersku. Výuka probíhala formou krátkých kurzů. Cena kurzu činila jednu zlatku a sloužila jako příspěvek na učební pomůcky. Škola se snažila, aby byl kurz dostupný pro ženy všech společenských vrstev. První kurz probíhal od 1. června do 20. prosince 1874. Další kurzy následovaly v letech 1877, 1880 a 1881. Výuka byla rozdělena na teoretickou a praktickou část. *„V teoretické části se přednášela teorie ošetřování, tělověda a zdravotvěda, ošetření dětí, obvazová chirurgie, první pomoc při úrazech a náhlých onemocněních a lázeňská obsluha.“* (2, s. 61) Na závěr kurzu musely studentky absolvovat zkoušku, po jejímž úspěšném složení obdržely diplom jako doklad o absolvování. Většina studentek po ukončení školy pracovala jako ošetrovatelky v domácnosti. Pokud chtěly pracovat v nemocnici, musely projít dalším školením přímo v nemocnici. Náplní ošetrovatelek v nemocnici bylo upravování lůžek, provádění hygieny nemocných, úklid pokojů, měření teploty každé dvě hodiny, podávání jídla a léků a dodržovat nařízení lékaře. Ošetrovatelky přitom bydlely na osmnáctilůžkovém pokoji spolu s nemocnými, kteří byli od nich odděleni pouze plentou. Ošetrovatelky musely být svobodné a nemocnici směly opouštět pouze s povolením lékaře v době určených vycházek. Škola svou činnost ukončila po sedmi letech v roce 1881. (2)

3.3 Ošetrovatelské školy po první světové válce

Po první světové válce působili v nemocnicích stále především řádové sestry a mniši. Pro profesionalizaci ošetrovatelství bylo zásadní datum 25. června 1914, kdy rakouské ministerstvo vnitra vydalo nařízení, kterým se ošetrovatelství stalo povoláním a definovalo pravidla pro vzdělání ošetrovatelů. Nařízení ukládalo povinnost zřídit ošetrovatelské školy při nemocnici, která zajistí praktickou výuku studentek. Studium trvalo dva roky, první rok byl zaměřen převážně na teorii, druhý na praxi. Ke studiu byly přijímány absolventky občanské školy nebo odborného všeobecného vzdělání, na základě rozhodnutí přijímací

komise. Uchazečkám o studium muselo být 18 až 30 let. Studium bylo zakončeno diplomovou zkouškou, po jejímž složení získaly titul diplomované ošetřovatelky. (2)

Po vydání nařízení začal Spolek ošetřovatelek nemocných usilovat o zřízení první ošetřovatelské školy při Všeobecné nemocnici v Praze. Přípravy na otevření školy trvaly dva roky. Největší překážkou byl nedostatek diplomovaných sester, které by mohly na škole učit. Velkou iniciativu v tomto směru projevila Františka Fajfrová, které se podařilo ve Vídni získat tři učitelky pro plánovanou školu. Úspěšné otevření školy proběhlo 29. května 1916 v Praze na Ječné ulici. Ke studiu se mohly hlásit uchazečky s rakouským občanstvím, absolventky měšťanské školy, bezdětné, zdravé, ve věku 18-30 let. Příjímací řízení se skládalo z českého jazyka, matematiky a testu inteligence. Studium bylo placené, ale v případě finanční tísně mohly studentky požádat o osvobození od placení školného. Podmínkou však bylo, že po absolvování studia nastoupí do státní nemocnice. Na začátku studia byly studentky přijaty na zkušební dobu, která z počátku trvala tři, později čtyři měsíce. První rok výuky byl převážně teoretický, druhý praktický. Studium bylo zakončeno státní závěrečnou zkouškou, po jejímž úspěšném složení studentky získaly titul diplomovaná sestra. Během studia byly studentky povinně ubytované na internátu školy. Studentky byly pravidelně hodnoceny a v případě porušení pravidel mohly být ze studia vyloučeny. Současné i ony měly možnost hodnotit vyučující. (2)

V roce 1920 převzal školu Československý červený kříž. Předsedkyně Československého červeného kříže Alice Masaryková pozvala americké sestry, aby pomohly zlepšit výuku na škole. Novou ředitelkou školy se stala americká sestra Marion G. Parsons. Do výuky byly zařazeny nové předměty, jako historie ošetřovatelství, etika a základy individuálního přístupu k nemocným. Díky spolupráci s americkým Červeným křížem škola získala mnoho odborné literatury. Na klinikách Všeobecné nemocnice byly zřízeny učebny pro praktickou výuku. Na škole vznikl spolek s názvem Dámský výbor, který se snažil zvýšit povědomí o škole a její propagaci. Po třech letech americké sestry odešly a vedení školy převzala Sylva Macharová. Kromě podpory odborného vzdělávání se zasazovala také o kulturní rozvoj studentek. (2)

„V roce 1931 přešla ošetřovatelská škola do státní správy a nesla název Česká státní ošetřovatelská škola.“ (2, s. 72) Ředitelkou byla jmenována Emilie Ruth Tobolářová. Studium trvalo dva roky a bylo rozdělené do tří semestrů, z nichž každý trval pět měsíců. V prvním semestru se setry učily anatomii, fyziologii, bakteriologii, farmakologii, internu, pediatrii, oční lékařství, gynekologii a ošetřovatelskou techniku. Většinu předmětů přednášeli lékaři, semestr byl vždy zakončen závěrečnou zkouškou, kterou mohly studentky skládat pouze jednou. Pokud zkoušku nezvládly, musely školu opustit. Studium bylo placené, pokud studentky pobíraly stipendium musely po ukončení studia nastoupit na přidělené místo. S příchodem německé okupace byl rozvoj školy přerušen, do školy byla zavedena němčina. Tobolářová se snažila zajistit nové prostory pro školu a internát na Karlově náměstí, avšak své úsilí nestihla dokončit. Funkci ředitelky musela roku 1948 opustit. Na její místo nastoupila diplomovaná sestra Anna Rypáčková. (2)

3.4 Zdravotnické školy po druhé světové válce

Po druhé světové válce byly církevní ošetrovatelské školy zrušeny, kvůli nedostatečné politické a občanské výchově. Do roku 1948 fungovaly školy podle rakouského nařízení z roku 1914. Od roku 1948 bylo studium převedeno na středoškolskou úroveň, s délkou čtyři roky. Ošetrovatelské školy byly sloučeny s rodinnými a sociálními školami a nově nesly název střední zdravotnické školy. Studentky mohly získat kvalifikaci k povolání zdravotní sestry, nebo porodní asistentky. První pololetí studia bylo obecné, v dalších ročnících přibývaly odborné předměty. Vyučující byli zpravidla lékaři z nemocnice, při které byla zdravotní škola zřízena. Na konci každého předmětu studentky skládaly zkoušku, u které byla přítomna školní sestra, ta zastávala funkci třídní učitelky daného ročníku. Praktická výuka začala ve druhém pololetí prvního ročníku. Během studia bylo povinné ubytování na internátě, kde panoval přísný režim. Z důvodu nedostatku zdravotnického personálu došlo ke zkrácení délky studia na tři roky. Toto opatření se však ukázalo jako nevhodné řešení. Problémem bylo množství učiva, které studentky musely zvládnout ve stejném rozsahu za kratší dobu a také nízký věk absolventek (některé dokončily studium již v 17 letech). (2)

V roce 1953 bylo studium znovu prodlouženo na čtyři roky. Ke studiu byly přijímány uchazečky po úspěšném složení přijímacích zkoušek, které se konaly z českého jazyka, matematiky a ústního pohovoru. Nově byly do učebních osnov zařazeny i všeobecně vzdělávací předměty. Studium bylo zakončeno maturitní zkouškou, která se skládala z praktické a teoretické části. Systém vzdělání byl kritizován například i doc. Staňkovou, která takovou přípravu sester považovala za nedostatečnou. (2)

3.5 Zdravotnické školy na začátku 21. století

Na začátku 21. století došlo znovu ke změně systému. V roce 2007 odmaturovali poslední studenti, kterým byl udělen titul všeobecné sestry. Obor dostal název zdravotnický asistent a jeho absolventi mohli vykonávat odborné činnosti pouze pod odborným dohledem všeobecné sestry, nebo lékaře. První ročník zdravotnických asistentů nastoupil ve školním roce 2004/2005. Studium trvalo čtyři roky, zahrnovalo teoretickou a praktickou přípravu a končilo maturitní zkouškou, která se skládala z ošetrovatelství, somatologie, nebo psychologie a praktické zkoušky. Roku 2005 bylo zavedeno zdravotnické lyceum, které připravovalo studenty na studium na VŠ, ale neposkytovalo kompetence sestry. Od roku 2020 došlo ke zrušení oboru zdravotnický asistent a byl nahrazen oborem praktická sestra. (2, 4)

Vyšší zdravotnické školy vznikly roku 1996 a byly určeny pro maturanty středních zdravotnických škol. Absolvent získal titul diplomovaná všeobecná sestra, dětská sestra, či diplomovaná sestra pro intenzivní péči. Studium trvalo dva roky a bylo zakončeno absolutoriem (z odborných předmětů a cizího jazyka) a závěrečnou prací. Absolventi měli rozšířené kompetence a odpovědnost v péči o pacienty i v rámci zdravotnického týmu. (2)

4. Vzdělávání sester v současnosti

V dnešní době se sestry mohou vzdělávat na středních školách, vyšších odborných a vysokých školách. Podle úrovně dosaženého vzdělání se pak sestry rozdělují na praktické sestry, všeobecné/dětské sestry a všeobecné/dětské sestry se specializací.

4.1 Praktická sestra

Nejnižší možná úroveň vzdělání sester je praktická sestra, kterou mohou studenti získat po absolvování střední zdravotnické školy v oboru praktická sestra. V současné době jsou ke studiu přijímáni žáci po ukončení základní školy a složení jednotné přijímací zkoušky, která je skládána z českého jazyka a literatury a matematiky. Studenti jsou vzděláváni ve všeobecných předmětech jako jsou například český jazyk, matematika, dějepis, fyzika, biologie člověka, informační technologie, cizí jazyk a odborných předmětech jako somatologie, první pomoc, psychologie, klinická propedeutika, základy mikrobiologie a imunologie a ošetrovatelství. Součástí přípravy sester je i praktická příprava v nemocnicích – praxe, které probíhají v rozsahu 840 hodin během studia a na většině škol jsou zařazeny ve třetím a čtvrtém ročníku. Praxe jsou vykonávány pod dohledem odborných učitelek. Zpravidla ve třetím ročníku studenti absolvují souvislou praxi v rozsahu 160 hodin, která probíhá bez přítomnosti odborných učitelek a studenti jsou pod dohledem všeobecných sester. V současné době obor praktická sestra nabízí 78 středních zdravotnických škol. Studium je zakončeno maturitní zkouškou, která se skládá z povinné státní maturity z českého jazyka a literatury, cizího jazyka (studenti si místo cizího jazyka mohou zvolit státní maturitní zkoušku z matematiky), odborných předmětů jako je ošetrovatelství, psychologie nebo somatologie a praktické zkoušky z ošetřování nemocných. Praktická sestra má kompetence bez odborného dohledu vykonávat základní ošetrovatelskou péči. Z léčivých přípravků nesmí podávat radiofarmaka, léčiva nesmí podávat nitrožilní formou, formou infuzí, nesmí aplikovat léčiva do epidurálního katetru a dětem mladším 3 let nesmí podávat léky intramuskulární injekcí. Odbornou způsobilost k povolání praktické sestry, získávají také zdravotničtí pracovníci, kteří získali odbornou způsobilost k povolání zdravotnického záchranáře, nebo porodní asistentky. (5, 6, 7, 8, 9, 10)

4.2 Všeobecná sestra

Odbornou způsobilost k povolání všeobecné sestry lze v České republice získat absolvováním vyšší zdravotnické školy nebo vysoké školy v bakalářském studijním programu. Ke studiu jsou přijímáni uchazeči po ukončení střední školy s maturitou a splnění podmínek přijímacího řízení stanovených školou. Při zápisu ke studiu musí doložit zdravotní způsobilost, potvrzenou praktickým lékařem. Studium je tříleté. Studijní program se jmenuje Všeobecné ošetrovatelství v bakalářském studijním programu a Diplomovaná všeobecná sestra na vyšších odborných školách. Mezi povinné základní předměty patří například anatomie, fyziologie, odborná latinská terminologie, farmakologie, patologie a patologická fyziologie, mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena, základy biofyziky a biochemie. Z odborných předmětů musí být sestry vzdělávány například v první pomoci, psychologii, právu, základech pedagogiky, managementu a klinických oborech. Ošetrovatelská praxe musí za dobu studia činit 1 360 hodin, studenti musí během své praxe navštívit tato oddělení: interní, chirurgické, ortopedické, traumatologické, gynekologické,

pediatrické, geriatrické, neurologické, onkologické, intenzivní péče, primární a komunitní péče, psychiatrii, následné péče a pracoviště klinických oborů, do kterých spadá otorinolaryngologie, stomatologie, dermatovenerologie, oftalmologie a infekční. Vyšší odborné vzdělání je ukončeno absolutoriem, které se skládá z obhajoby absolventské práce a zkoušky z cizího jazyka, ošetrovatelství, ošetrovatelství v klinických oborech a humanitních věd. Vysokoškolské studium je ukončeno státní závěrečnou zkouškou, která se skládá z obhajoby bakalářské práce, zkoušky z ošetrovatelství, ošetrovatelství v klinických oborech a humanitních věd. Všeobecná sestra má kompetence pro provádění základní a specializované ošetrovatelské péče. U dětí může zavádět periferní kanylu a podávat infusní přípravky u dětí starších 3 let, zavádět periferní močový katetr u dívek starších 3 let a pečovat a vyměňovat tracheostomickou kanylu a zavádět gastrickou sondu pacientům starším 10 let. Studium v současné době nabízí 42 vyšších odborných škol a 16 vysokých škol. (11, 12, 13, 14, 15)

Pokud se všeobecné sestry chtějí dále vzdělávat mohou získat specializovanou způsobilost absolvováním specializačního vzdělávání v akreditovaném zařízení nebo studiem navazujícího magisterského studia, které je určeno pro absolventy bakalářského studijního programu. Specializaci je možné získat v intenzivní péči, perioperační péči, ošetrovatelství v pediatrii a intenzivní péči v pediatrii, v interních, chirurgických oborech, psychiatrii, perfuziologii, domácí a hospicové péči, v geriiatrii, v onkologii a hemat-onkologii, hojení ran a organizaci a řízení ve zdravotnictví. Při studiu specializačního vzdělávání v akreditovaném zařízení je studium ukončeno specializační zkouškou a dokladem je diplom o specializaci. Navazující magisterské studium se ukončuje státní závěrečnou zkouškou a obhajobou diplomové práce. Absolventům je udělen vysokoškolský diplom a titul „magistr“. (11, 16, 17)

Současná potřeba výzkumných pracovníků v ošetrovatelství přináší sestrám možnost studovat doktorské studijní programy. Přijímání jsou uchazeči po ukončení magisterského studijního programu. Studium trvá čtyři roky. (18)

4.3 Dětská sestra

Odbornou způsobilost k povolání dětské sestry lze v České republice získat absolvováním vyšší zdravotnické školy, nebo studiem vysoké školy v bakalářském studijním programu. Pokud již sestra má způsobilost k povolání všeobecné sestry, může tuto způsobilost získat absolvováním specializačního vzdělávání „Ošetrovatelská péče v pediatrii“. Dětská sestra má kompetence pro provádění základní a specializované ošetrovatelské péče, u dětí bez ohledu na věk. V současné době studium pro dětské sestry nabízí šest vysokých škol a dvacet vyšších odborných škol. (14, 15, 19, 20)

Dětské sestry, stejně jako všeobecné si mohou rozšířit znalosti studiem specializačního vzdělávání v akreditovaném zařízení, nebo sestry bakalářky mohou studovat navazující magisterské studium. Specializovanou způsobilost je možné získat v následujících oblastech: intenzivní péče v pediatrii a neonatologii, perioperační péče, ošetrovatelství v dětské a dorostové psychiatrii, domácí a hospicové péče, ošetrovatelská pediatrická péče

v klinických oborech, perfuziologie, ošetrovateľskou péče v onkologii a hematoonkologii a organizaci a řízení ve zdravotnictví. (19)

5. Historie lékařských fakult Univerzity Karlovy

Univerzita Karlova byla založena 7. dubna 1348, českým králem Karlem IV. Jejími prvními fakultami byly čtyři fakulty – teologická, svobodných umění, právnická a lékařská. Univerzity sloužily převážně ke studijním účelům, k vědeckým účelům sloužily pouze zřídka. Lékařská fakulta sloužila k výuce mediků. V době husitských válek došlo k přerušení činnosti lékařské, teologické a právnické fakulty, které pozastavily své působení na dobu skoro dvě stě let. V roce 1612 došlo k pokusu o obnovení výuky na lékařské fakultě, tento pokus byl však neúspěšný. Od roku 1622 se o Univerzitu Karlovu začali starat jezuité, kteří obnovili výuku na všech čtyřech původních fakultách. K obnovení výuky na lékařské fakultě došlo roku 1623. Roku 1654 byla Univerzita Karlova sloučena s jezuitským učením v Klementinu a její název byl změněn na Univerzitu Karlo-Ferdinandovu. Od počátku lékařské fakulty byla výuka pouze teoretická, roku 1740 bylo studentům doporučeno navštěvování nemocnic. Založením všeobecné nemocnice roku 1790, došlo k rozvoji výuky do dnešní podoby. Roku 1883 byla univerzita rozdělena na českou a německou. Rok 1918 znamenal nejen vznik Československé republiky, ale také obnovení původního názvu Univerzita Karlova. Mezi uzavřenými vysokými školami 17. listopadu 1939 byla i Lékařská fakulta Univerzity Karlovy. Po druhé světové válce převzala lékařská fakulta ústavy a kliniky po německé lékařské fakultě, která byla roku 1945 zrušena. Došlo také k založení poboček v Plzni a Hradci Králové a to roku 1945. Tyto pobočky se později staly samostatnými lékařskými fakultami. Roku 1953 Ministerstvo vysokých škol rozdělilo pražskou lékařskou fakultu na tři samostatné fakulty – fakultu všeobecného lékařství, dětského lékařství a lékařskou fakultu hygienickou. Ke vzniku názvů, pod kterými lékařské fakulty známe dnes, došlo roku 1990. Fakulta všeobecného lékařství byla přejmenována na 1. lékařskou fakultu, fakulta dětského lékařství na 2. lékařskou fakultu a z lékařské fakulty hygienické vznikla 3. lékařská fakulta. (21, 22, 23)

6. Vznik a vývoj Ústavu teorie a praxe ošetrovatelství

Ústav teorie a praxe ošetrovatelství, vznikl pod názvem Oddělení péče o nemocné v roce 1959, nejprve pro potřeby výuky mediků. Ti se od akademického roku 1959/1960 začali na III. interní klinice Všeobecné fakultní nemocnice (dále VFN) a 1. lékařské fakulty (dále 1. LF) vzdělávat v nově vzniklém oboru „péče o nemocné“. Rektor Univerzity Karlovy (dále UK) pověřil vedením Oddělení péče o nemocné prof. Pacovského, který měl velkou zásluhu na vzniku výuky a byl iniciátorem studia. Ke vzniku výuky přispěly také zdravotní sestry z III. interní kliniky. Sestry zdůrazňovaly potřebu, aby již během studia medicíny byli medicí vzdělávání v problematice ošetrovatelství. Sama sestra Mgr. Jaroslava Macková, která vnímala potřebu vzdělávat mediky v ošetrovatelství a stála u zrodu oboru, uváděla, že lékaře nenapadne, že pacientovi se možná špatně dýchá jen proto, že leží ve špatné poloze. A protože se jednalo o výuku ošetrovatelství, nově vzniklý obor péče o nemocné začaly vyučovat sestry. Konkrétně Mgr. Macková byla první vyučující sestra, která se na výuce podílela. Výuka probíhala ve speciální učebně na III. interní klinice. Učebna sloužila pro praktický nácvik dovedností, byly v ní figuríny uložené v postelích, na kterých si medicí

mohli své znalosti vyzkoušet. Jedno téma bylo vždy vyučováno dva týdny, aby měli medicí dostatek času si vše procvičit. Studenti také museli absolvovat třítydenní prázdninovou „sesterskou“ praxi. Oddělení péče o nemocné také dalo vzniknout skriptům a dalším studijním materiálům. Mediků bylo mnoho, a proto bylo nutné rozšířit počet vyučujících. Oddělení péče o nemocné „postupně nabíralo další sestry-učitelky: Jiřinu Šmatovou, Jaroslavu Fajtovou, Marii Heřmanovou, Marii Kernerovou, Helenu Chloubovou a Alenu Mellanovou.“ (25, s. 15) V roce 1961, po postavení berlínské zdi na Lékařské fakultě studovalo i velké množství německých mediků, pro které sestry přednášely v němčině. Jejich tým v září roku 1968 doplnila Marta Bašná, jednalo se o doc. Staňkovou, v té době ještě svobodnou. Oddělení péče o nemocné kromě výuky také organizovalo celostátní semináře pro sestry s názvem „Novinky v ošetrovatelství“, kterých se za deset let konání účastnilo na 10 tisíc sester. V roce 1975 převzal po prof. Pacovském vedení oddělení doc. Jiří Neuwirth. Roku 1986 se „Oddělení přestěhovalo do Dušní ulice na interní oddělení U staré školy.“ (25, str. 17) V roce 1990 převzala vedení oddělení doc. PhDr. Marta Staňková, CSs. Samostatným pracovištěm se Oddělení péče o nemocné stalo v roce 1991, došlo také k jeho přejmenování na Ústav teorie a praxe ošetrovatelství (dále ÚTPO). Vedením ústavu byla pověřena PhDr. Alena Mellanová, CSs. (24, 25, 26, 27)

7. Významné osobnosti Ústavu teorie a praxe ošetrovatelství

7.1 prof. MUDr. Vladimír Pacovský, DrSc.

Pan profesor Pacovský se narodil 22. července 1928, vystudoval gymnázium v Ústí nad Labem. V roce 1952 promoval na Lékařské fakultě UK a nastoupil na III. interní kliniku VFN. Dne 1. ledna 1969 byl jmenován profesorem vnitřního lékařství. Dvacet let byl přednostou III. interní kliniky, jejíž vedení převzal po prof. Charvátovi. Profesor Pacovský měl klíčový podíl na vzniku geriatrie jako samostatného oboru, zasloužil se také o vznik tzv. univerzit třetího věku a významně ovlivnil vznik vysokoškolského vzdělávání sester. Velice si vážil práce sester a významně se podílel na rozvoji jejich vzdělávání. Kromě vedení Oddělení péče o nemocné, byl iniciátorem otevření prvního vysokoškolského studia pro sestry na Filozofické fakultě UK. Po vzniku bakalářského studia pro sestry na 1. LF UK prof. Pacovský přednášel sestrám klinickou propedeutiku v denním studiu a péči o interně nemocné/interní ošetrovatelství v denním i externím studiu do akademického roku 1999/2000. Do důchodu odešel v roce 2003. Zemřel 4. srpna 2011 ve věku 83 let. (25, 27, 28, 29, 30 31, 32, 33, 34)

7.2 doc. MUDr. Jiří Neuwirth, CSc.

Pan docent Neuwirth se narodil 14. dubna 1932 v Praze. Studoval gymnázium v Ústí nad Orlicí a Fakultu všeobecného lékařství Univerzity Karlovy. Po studiu krátce pracoval na interním oddělení ve Fakultní nemocnici Bulovka. Poté nastoupil na III. interní kliniku ve VFN pod vedením prof. Charváta. Ve svém profesním životě se kromě klinické medicíny a geriatrie věnoval také ošetrovatelství. Působil jako vysokoškolský pedagog na 1. LF UK a na Zdravotně sociální fakultě v Českých Budějovicích. V roce 1975 se stal vedoucím oddělení Péče o nemocné III. interní kliniky a ve stejném roce byl za svůj přínos pro ošetrovatelství oceněn Českou společností sester. Byl spoluzakladatelem koncepce vysokoškolského studia sester, na kterém spolupracoval s prof. Pacovským a doc.

Staňkovou. Spolu s doc. Staňkovou se zasadil o vznik denní formy studia na Filozofické fakultě UK a o zavedení studia pro sestry manažerky. Po vzniku ÚTPO jako samostatného pracoviště zůstal na ústavu v pozici externího učitele a sestrám v externí formě bakalářského studia přednášel klinickou propedeutiku. Zemřel 10. února 2022 ve věku nedožitých 90 let. (24, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39)

7.3 doc. PhDr. Marta Staňková, CSc.

Doc. Staňková (rozená Bašná) se narodila 12. února 1938 v Boskovicích na jižní Moravě a od dětství snila, že bude lékařkou. Kvůli jejímu kádrovému profilu jí však nebylo umožněno studovat střední školu (otec byl socialista, matka silně věřící, strýc kněz), a proto nastoupila do malého dělnického podniku, kde se začala učit frézařkou. Staňková se ale jako premiantka třídy svého snu studovat nevzdala a na základě její snahy a podpory učitelů ze základní školy jí nakonec bylo povoleno studium na odborné střední škole. A tak začala roku 1953 studovat Střední zdravotnickou školu ve Svitavách. Svoji pedagogickou cestu začala osmiměsíčním studiem Specializačního pedagogického semináře pro učitelky ošetrovatelských technik a praktického výcviku na Vyšší ošetrovatelské škole v Praze, po jehož absolvování nastoupila v roce 1960 na její bývalou zdravotní školu ve Svitavách jako odborná vyučující. Po dvou letech přešla na Střední zdravotnickou školu Na Košince v Praze. V roce 1964 absolvovala na Filozofické fakultě UK v oboru Psychologie – péče o nemocné. Jako odborná asistentka nastoupila na Oddělení péče o nemocné v září roku 1968. „*Což v té tobě bylo docela neobvyklé. K tomu, aby člověk vůbec mohl být asistentem, musel už alespoň tři roky učit na vysoké škole.*“ (25, s. 94) Prof. Pacovský, který doc. Staňkové místo nabídl, v knize *Sestra* uvedl, že doc. Staňková pozici odborné asistentky mohla zastávat, protože už měla dostatek praxe. Její nadšení pro ošetrovatelství ukazuje i fakt, že se účastnila kurzu WHO v Lublinu v třetím trimestru těhotenství. V roce 1990 byla jmenovaná přednostkou Oddělení péče o nemocné, ale oddělení vedla jen krátce a záhy odešla pracovat na Ministerstvo zdravotnictví, kde působila v letech 1990 až 1993 jako ředitelka odboru vědy a vzdělání. Během jejího působení na ministerstvu se jí podařilo prosadit bakalářské studium pro sestry a začlenění jejich vzdělání pod lékařskou fakultu. „*V roce 1993 se Marta Staňková vrátila z ministerstva zdravotnictví na své původní pracoviště, které se ovšem za její vydatné podpory osamostatnilo a stalo se jedním z dvaadesáti ústavů a kateder pražské lékařské fakulty.*“ (25, s. 18). Doc. Staňková je autorkou první Koncepce ošetrovatelství z roku 1998. Koncepce definuje ošetrovatelství, ošetrovatelský proces, pracovníky, které dělí na pracovníky typu A, B, C a specifikuje jejich požadované vzdělání. Zabývá se také registrací sester, komunitním ošetrovatelstvím a výzkumem. „*Přínos a jedinečnost Koncepce ošetrovatelství spočívá v tom, že to byl po desítkách let první dokument, který komplexně definoval obor v novém pojetí, v souladu s požadavky české, ale i evropské praxe.*“ (25, s. 42) Po svém návratu z ministerstva na ÚTPO vyučovala historii ošetrovatelství, propedeutiku vědecké práce, vybrané kapitoly z ošetrovatelské péče, úvod do studia, soustředěnou ošetrovatelskou praxi, diplomovou práci, vybrané kapitoly z obecné didaktiky, teorii ošetrovatelství, propedeutiku vědeckovýzkumné práce, diplomový seminář, vybrané kapitoly z moderního ošetrovatelství a vybrané kapitoly z historie ošetrovatelství. Byla rovněž členkou zkušební komise u státních závěrečných zkoušek. V dubnu 1998 byla oceněna pamětním jubilejním listem na slavnostním shromáždění 1. LF UK. V roce 2001 jí

byla udělena cena SESTRA za celoživotní práci a dílo. Cenu předala Dagmar Havlová. Na ÚTPO pracovala jako odborná asistentka až do své smrti v roce 2003. (25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40, 65, 68)

7.4 PhDr. Alena Mellanová, CSs.

Paní doktorka Mellanová se narodila 19. ledna 1941. V roce 1958 dokončila jedenáctiletou střední školu, poté nastoupila na jednoleté pomaturitní studium na Střední zdravotnické škole v Hradci Králové. V roce 1965 začala studovat pětiletý magisterský program Psychologie – ošetrovatelství na Filozofické fakultě UK. Doktorkou filosofie se stala v roce 1981, poté co složila rigorózní zkoušky a o čtyři roky později obhájila kandidátskou disertační práci. Paní doktorka se kromě ošetrovatelství věnovala také psychologii a komunikaci, absolvovala psychoterapeutické výcviky. Svoji pedagogickou činnost zahájila v roce 1966, kdy nastoupila jako odborná učitelka na Krajské střední zdravotnické škole v Praze. V roce 1969 nastoupila jako odborný asistent na Oddělení péče o nemocné, kde se v roce 1991 stala jeho přednostkou. ÚTPO vedla v době otevření prvního vysokoškolského studia pro sestry na 1. LF UK. Její vizí pro ústav bylo „*Otevřít magisterské navazující programy, které by poskytly potřebnou specializaci nejenom pedagogům zdravotních škol, ale i dalším oborům (sestry JIP + ARO, komunitní, v péči o dítě, psychiatrii, porodnictví, managementu), vytvořit podmínky pro doktorandské studium v jednotlivých specializačních programech a tím rozšířit bázi výzkumu v ošetrovatelství.*“ (24, s. 37) Učila předměty: zdravotnická psychologie, komunikace, diplomová práce, soustředěná terénní praxe, sociální psychologie, pedagogická psychologie, vybrané kapitoly z humanitních věd, péče o tělesně a mentálně hendikepované, propedeutika vědecko-výzkumné práce, úvod do studia, psychologie a komunikace, diplomový seminář a byla také u státních závěrečných zkoušek. V dubnu 1998 jí bylo u příležitosti slavnostního shromáždění 1. LF UK uděleno pamětní jubilejní ocenění. V roce 2007 byl paní doktorce Mellanové udělen titul Sestra roku za přínos pro ošetrovatelství. (24, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 65)

7.5 Mgr. Dana Jurásková, Ph.D., MBA

Paní doktorka Jurásková se narodila v roce 1961. Profesní dráhu zdravotní sestry zahájila v roce 1976 na střední zdravotnické škole, kterou zakončila maturitní zkouškou v roce 1980. V roce 1985 zahájila magisterské studium v oboru Pedagogika – ošetrovatelství na Filozofické fakultě UK, které úspěšně dokončila v roce 1991. V roce 2004 absolvovala MBA studium na Vysoké škole ekonomické a v roce 2007 postgraduální studium sociálního lékařství na Lékařské fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Pedagogickou činnost zahájila v roce 1988 jako odborná učitelka na Střední zdravotnické škole v Praze. Na ÚTPO působila jako externí učitelka v akademických letech 1994/1995 a 1998/1999. Podílela na výuce předmětů péče o nemocné – praxe, soustředěná ošetrovatelská praxe a základy řízení. Její působení na ÚTPO pokračovalo pak v akademickém roce 2003/2004, kdy byla jmenována přednostkou ústavu. Po návratu na fakultu se podílela na výuce předmětů úvod do studia, vybrané kapitoly z interního lékařství, diplomový seminář, historie ošetrovatelství, soustředěná ošetrovatelská praxe, vybrané kapitoly z moderního ošetrovatelství, vybrané kapitoly z péče o matku a dítě, vybrané kapitoly z historie

ošetřovatelství, první pomoc, vybrané kapitoly z ošetřovatelské péče, řízení a ekonomika zdravotnických provozů. Byla také zkoušející u státních závěrečných zkoušek v bakalářském studijním programu Ošetřovatelství a navazujícího magisterském programu Učitelství zdravotnických předmětů pro střední školy. V akademickém roce 2008/2009 zůstala na ústavu jako odborná asistentka. Jako externí pracovník na fakultě působila v letech 2009 až 2014. V roce 2009 se stala ředitelkou VFN, kterou byla až do roku 2018. (29, 31, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 56, 77, 85)

7.6 Mgr. Eva Marková, Ph.D.

Paní doktorka Marková začala svou profesní dráhu zdravotní sestry v roce 1974, kdy nastoupila na Střední zdravotnickou školu v Kladně, obor Zdravotní sestra. Studium ukončila v roce 1978 maturitní zkouškou. V letech 1989-1995 absolvovala magisterské studium oboru Péče o nemocné na Filozofické fakultě UK. V roce 2009 zahájila doktorské studium Ošetřovatelství na Zdravotně sociální fakultě Jihočeské Univerzity v Českých Budějovicích, které úspěšně zakončila v roce 2013. Pedagogické činnosti se začala věnovat v letech 1993–1997 v Psychiatrické nemocnici Bohnice, kde působila jako vedoucí kabinetu ošetřovatelství. V akademickém roce 1998/1999 nastoupila na ÚTPO jako odborná asistentka. Během svého působení zde vyučovala celou řadu předmětů: antropologii, terénní péči, soustředěnou terénní péči, ošetřovatelství v psychiatrii, soustředěnou ošetřovatelskou praxi, základy řízení, pedagogickou psychologii, komunitní péči, řízení zdravotnických a ošetřovatelských služeb, řízení a ekonomiku zdravotnických provozů, organizaci zdravotnictví a sociální péče, minimum praktických výkonů všeobecné sestry, ošetřovatelství v komunitní péči, psychiatrickou ošetřovatelskou péči, teorii ošetřovatelství, ošetřovatelskou péči o dítě, ošetřovatelskou péči o nemocné v chirurgických oborech a ošetřovatelskou péči o nemocné s duševními poruchami. V akademickém roce 2008/2009 byla jmenována přednostkou ÚTPO. Zároveň se účastnila zkoušení u státních závěrečných zkoušek. Po ukončení působení ve funkci přednostky zůstala na ÚTPO jako odborná asistentka v akademickém roce 2014/2015. Od roku 2015 působí jako vedoucí Katedry ošetřovatelství na Vysoké škole zdravotnické v Praze. (33, 36, 37, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 57)

7.7 Mgr. Jana Heczková, Ph.D.

Doktorka Jana Heczková nastoupila tehdy ještě jako Bc. Jana Heczková na ÚTPO 1. LF v akademickém roce 2009/2010 jako lektorka. V akademickém roce 2011/2012 pokračovala v působení na ústavu už jako Mgr. Jana Heczková, odborná asistentka. Přednostkou ÚTPO se stala v akademickém roce 2014/2015 a byla jí až do akademického roku 2022. Během svého působení na ÚTPO nejprve vyučovala kurzy vedené v anglickém jazyce pro studenty anglické paralelky. Jako přednostka byla garantem předmětů: praktická zkouška, první pomoc, ošetřovatelská praxe, základy výzkumné práce, vedení bakalářské práce, management a ekonomika, právní a etické souvislosti, cizojazyčná odborná terminologie a EBP, diplomový seminář, základy výzkumné práce, právní a etické aspekty intenzivní péče a vedení bakalářské práce. Byla také zkoušející závěrečných zkoušek jak v bakalářské studijním programu Ošetřovatelství, tak v magisterském Intenzivní péče. V roce 2021 se podílela na vedení týmu společně s doktorkou Svobodovou a doc. Lukášem

Zlatohlávkem, který začal připravovat obnovení výuky oboru Ošetrovatelství. (47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 81, 86, 88, 89)

7.8 prof. MUDr. Michal Kršek, CSc.

Prof. Kršek po absolvování gymnázia nastoupil na Fakultu všeobecného lékařství UK. Po ukončení studia medicíny v roce 1988 nastoupil na Ústav hematologie a krevní transfuze. Poté nastoupil na III. interní kliniku VFN. Profesorem vnitřního lékařství byl jmenován v roce 2008. V současnosti zastává funkci přednosty na III. interní klinice VFN a 1. LF UK. V rámci této funkce je zároveň garantem výuky programu Všeobecného ošetrovatelství na 1. LF UK. (58, 59, 60)

7.9 doc. MUDr. Lukáš Zlatohlávek, Ph.D.

Docent Zlatohlávek je absolventem 1. LF UK, kterou dokončil v roce 2002. Po ukončení studia nastoupil na III. interní kliniku VFN, kde se profesně věnuje obecné interně a problematice výživy a metabolismu. Doc. Zlatohlávek se kromě medicíny věnuje také vědecko-pedagogické činnosti na 1. LF UK, vyučuje nelékařské zdravotnické pracovníky, zejména oboru Nutriční terapie. V současnosti na fakultě zastává funkci proděkana pro doktorská studia. Významný je jeho přínos pro současné studium sester na fakultě. Společně s doktorkou Svobodovou a doktorkou Heczkovou vedl tým, který se podílel na přípravě a znovuootevření bakalářského studia sester na 1. LF UK. (61, 62, 88)

7.10 Mgr. Dita Svobodová, Ph.D., MHA

Paní doktorka Svobodová (rozená Seifertová) se narodila v Počátkách. Po absolvování Střední zdravotnické školy v Jihlavě, pokračovala v bakalářském studijním programu Ošetrovatelství na Univerzitě Palackého v Olomouci. V roce 2005 úspěšně dokončila navazující magisterské studium Učitelství zdravotnických předmětů pro střední školy na 1. LF UK. Doktorské studium zahájila v roce 2008 opět na Univerzitě Palackého v Olomouci. V současnosti zastává pozici náměstkyně pro nelékařské zdravotnické povolání ve VFN. Paní doktorka Svobodová byla součástí vedení týmu společně s doc. Lukášem Zlatohlávkem a doktorkou Heczkovou, který se podílel na přípravě a znovu otevření bakalářského studijního oboru Všeobecné ošetrovatelství na 1. LF UK. V současné době je garantem přednášek z klinických oborů společně s lékaři. (60, 63, 64, 72, 88, 89)

7.11 Mgr. Beáta Švárová

Paní Mgr. Švárová (rozená Krátková) se narodila v Michalovicích na východním Slovensku. Je bývalou studentkou 1. LF UK, kde studovala obor Ošetrovatelství. Studium úspěšně ukončila v akademickém roce 2002/2003, závěrečnou práci napsala na téma Ošetrovatelská kazuistika nemocné s chronickým selháváním ledvin. Její promoce se uskutečnila 29.7.2003 ve 12.00. V roce 2022 převzala vedení ústavu po paní doktorce Heczkové a stala se novou přednostkou Ústavu teorie a praxe ošetrovatelství 1. LF UK. Do této funkce nastoupila v době znovuootevření dlouho připravovaného bakalářského oboru Všeobecného ošetrovatelství. Čekal ji proto nelehký úkol nejen převzít vedení ústavu, ale také organizace a výuka prvního ročníku studia ošetrovatelství. V současnosti je paní přednostka vedoucí

přednášek z ošetrovatelství a společně s paní doktorkou Svobodovou vedoucí předmětů souviselé a individuální ošetrovatelské praxe. (60, 70, 89)

8. Vzdělávání sester na Filosofické fakultě UK

První vysokoškolské studium pro sestry bylo na Filozofické fakultě UK zahájeno v roce 1960, na katedře psychologie. Lékařské fakulty tehdy mohly vzdělávat pouze lékaře. Studium vzniklo za velké iniciativy Oddělení péče o nemocné III. interní kliniky VFN, které vypracovalo studijní plán a na výuce se aktivně podílelo. Velkým iniciátorem studia byl prof. MUDr. Vladimír Pacovský, DrSc., který byl vedoucím Oddělení péče o nemocné a garantem lékařské části studia. Garantem za Filozofickou fakultu byl prof. PhDr. Jan Čáp, CSc. (2, 24, 25, 26)

První studentky nastoupily v akademickém roce 1960/1961 do dvouoborového studijního programu Psychologie – péče o nemocné, který probíhal v dálkové formě. V roce 1971 byla psychologie nahrazena pedagogikou a obor dostal název Pedagogika – péče o nemocné (některé zdroje uvádí Pedagogika – ošetrovatelství). Absolventky získaly kompetence vyučovat na středních zdravotnických školách psychologii, ošetrovatelství a praktický nácvik ve zdravotnických zařízeních. Zavedení denní formy studia iniciovali doc. Neuwirth s doc. Staňkovou. Díky jejich úsilí v akademickém roce 1980/1981 nastoupily první studentky i do denní formy studia. Denní forma studia byla pětiletá, dálkové studium trvalo šest let. Uchazeči o studium museli být absolventi středních zdravotnických škol nebo gymnázií, primárně bylo studium určené absolventům středních zdravotních škol. Poslední ročník studia Pedagogika – péče o nemocné byl otevřen v roce 1993-1998. (2, 24, 25, 26)

Doc. Neuwirth s doc. Staňkovou přišli s myšlenkou, nevzdělávat sestry jen v pedagogice, ale také v managementu. Z jejich iniciativy vznikl na katedře výchovy a vzdělávání dospělých Filozofické fakulty UK jednooborový magisterský studijní program Péče o nemocné, se zaměřením na management, který byl realizován letech 1987-1994. Studium probíhalo pouze v dálkové formě a bylo určeno pro uchazečky s pětiletou praxí. (24, 25)

9. Vzdělávání sester na 1. lékařské fakultě

9. 1 Bakalářský studijní program

Po změně zákona v roce 1990, který umožnil otevřít vysokoškolské studium pro sestry na lékařských fakultách, začalo samo Ministerstvo zdravotnictví ČR podporovat vznik bakalářských studijních programů. „Byla to doc. Marta Staňková, vedoucí odboru zdravotnického školství Ministerstva zdravotnictví, která dopisem z 5. prosince 1990 oslovila děkany všech lékařských fakult v zemi s návrhem nového typu studia.“ (24, str. 27). Na 1. lékařské fakultě návrh podpořil tehdejší děkan prof. Tichý. Přípravou bakalářského studijního programu Ošetrovatelství se zabývali pracovníci ÚTPO ve spolupráci s odborníky z mezinárodního projektu Health Opportunity for People Everywhere (dále HOPE). „Rozpracovali cíle studia, učební plán a sylaby jednotlivých předmětů tak, aby studium bylo v souladu s požadavky EU a WHO.“ (24, str. 28) Návrh studia byl 25. listopadu 1991 schválen kolegiem děkana a fakulta udělila souhlas s otevřením bakalářského studia sester. Vedle 1. LF UK připravovaly bakalářské studijní programy pro sestry i další fakulty. Dne

13. února 1992 se na ÚTPO konalo setkání zástupců jednotlivých fakult, během kterého byla prodiskutována koncepce studia, sylaby připravovaných předmětů a došlo k sjednocení cílů. Cílem bylo zajistit obsahovou srovnatelnost nově vznikajících studijních programů. Projekt HOPE zároveň fakultám poskytl odbornou ošetrovatelskou literaturu. (24)

9.1.1 První ročník

V akademickém roce 1992/1993 byl na 1. LF UK otevřen první ročník bakalářského studijního programu Ošetrovatelství. ÚTPO v té době sídlil v ulici U staré školy na Praze 1. Studium bylo zahájeno pouze v denní formě a jeho délka byla stanovena na tři roky. Přijímací řízení probíhalo ve dvou kolech. Nejprve uchazeči absolvovali test obsahující 100 otázek z biologie, chemie a fyziky, následovaný pohovorem hodnotícím motivaci a předpoklady ke studiu. „*První přijímací řízení do bakalářského studijního programu probíhalo 13. července 1992 a pozvánku obdrželo 120 přihlášených. V dalším roce se ke studiu přihlásilo 274 zájemců.*“ (24, str. 30). Ukázka studijního plánu denní formy z akademického roku 1992/1993 je uvedena v příloze č. 1. (24, 41)

ÚTPO se kromě výuky ošetrovatelství podílel také na výuce mediků v předmětech první pomoc, péče o nemocné a základy péče o nemocné (letní prázdninová praxe). Současně pokračovala spolupráce s Filozofickou fakultou UK ve výuce programu Pedagogika – ošetrovatelství, jak v denní, tak i kombinované formě, včetně výuky jednooborového programu Péče o nemocné. Na výuce se podílely i další klinická pracoviště: III. interní klinika VFN a 1. LF UK, II. chirurgická klinika VFN a 1. LF UK, Klinika dětského a dorostového lékařství, Psychiatrická klinika, Ústav patologie a Gynekologicko-porodnická klinika. (28, 65)

9.1.2 Ošetrovatelství

V akademickém roce 1993/1994 byla vedle denní formy studia nově otevřena také externí forma s počtem 25 studentů, ta byla určena pro uchazeče, kteří již pracovali ve zdravotnickém zařízení. Výuka byla realizována ve třech týdenních soustředěních a čtyř dvoudenních konzultací. Denní forma měla v prvním a druhém ročníku 51 studentů. Délka externího studia byla stanovena na čtyři roky a umožňovala studentům skládat nesplněné zkoušky i v následujícím zimním semestru. V prvním ročníku byly vyučovány podobné předměty jako v denní formě, studijní plán externí formy neobsahoval předměty: úvod do studia, ošetrovatelskou techniku, filosofickou a kulturní antropologii, mikrobiologii a imunologii. Oproti dennímu studiu ale navíc obsahoval předmět vybrané kapitoly z ošetrovatelské péče a antropologie (biologický vývoj zdravého jedince). Ukázka studijního plánu externí formy z akademického roku 1993/1994 je uvedena v příloze č. 2. (28, 41, 65, 70)

Akademický rok 1995/1996 byl významný tím, že proběhla první promoce absolventů bakalářského studia oboru Ošetrovatelství v denní formě. Studium úspěšně ukončilo 14 studentů. Státní závěrečná zkouška se skládala z diplomové práce. Ta byla psána jako kazuistika na vybraného pacienta, toho si studenti zvolili během soustředěné ošetrovatelské praxe ve 3. ročníku. (24, 30, 65, 70)

V akademickém roce 1996/1997 byly otevřeny všechny ročníky v denním i externím studiu. V denní formě studia probíhá jak teoretická, tak praktická příprava studentů. Teoretická výuka byla v prvním a druhém ročníku společná pro všechny bakalářské studijní programy. Praktická výuka probíhala ve VFN. V externím studiu probíhala výuka pouze teoretická, praktická výuka byla nahrazena klinickým pracovištěm, kde student pracoval. Proběhla také první promoce absolventů externího studia. Ve stejném roce se ÚTPO přestěhoval do ulice Studničkova 5 na Praze 2. Ukázka studijního plánu denní formy je součástí přílohy č. 3, 4, 5. Ukázka studijního plánu externí formy je součástí přílohy č.6, 7, 8, 9. (65, 31)

V roce 2002 bylo významnou změnou nejen pro obor Ošetrovatelství spuštění Studijního informačního systému, který nově umožnil studentům elektronický zápis předmětů a termínů zkoušek. Došlo také k reakreditaci stávajících programů v denní i kombinované formě a byl připraven nový bakalářský studijní program Všeobecná sestra, který se připravoval k předložení akreditační komisi. V přípravě oboru byly zapracovány standardy EU. V tomto roce byla také vydána odborná literatura autory z 1. LF určená pro vzdělávání sester. Publikace vydané autory z 1. LF UK, jsou shrnuty v příloze č. 10. (69)

Počínaje akademickým rokem 2006/2007 byla zavedena nová organizace studia, kdy studium již není členěno na ročníky, jak tomu bylo dříve, ale na semestry. Studenti musí pro postup do dalšího semestru získat minimálně 30 kreditů. Od roku 2007 ÚTPO sídlil v areálu Fakultní Thomayerovy nemocnice na ulici Vídeňská 800, Praha 4. (73, 74)

9.1.3 Všeobecná sestra

V roce 2008 došlo k otevření studijního programu s názvem Všeobecná sestra, který měl nahradit dosavadní obor Ošetrovatelství. Do tohoto nově otevřeného studijního programu bylo přijato 23 studentů, zatímco vyšší ročníky pokračovaly ve studiu pod názvem Ošetrovatelství. Dříve externí studium bylo přejmenované na kombinované a jeho délka byla stanovena na tři roky, stejně jako délka denního studia. (75)

Vyučované předměty byly většinou podobné, některé doznaly nepatrných změn a některé předměty nebyly do výuky zařazeny, tím byl například předmět úvod do studia. Velkou změnou bylo zařazení praxe i pro kombinovanou formu studia. V denní formě museli studenti během studia absolvovat 1880 hodin odborné ošetrovatelské praxe a 440 hodin prázdninové praxe. Studenti kombinované formy měli předepsáno absolvovat celkem 1880 hodin odborné ošetrovatelské praxe a 480 hodin letní individuální praxe. Ukázka studijního plánu denní formy je v příloze č.11, 12, 13. Ukázka studijního plánu kombinované formy je v příloze č. 14, 15, 16. (46)

První promoce studijního programu Všeobecná sestra proběhla v akademickém roce 2010/2011, počet absolventů byl 15 (zdroje neuvádí, zda se jedná jen o počet absolventů oboru Všeobecná sestra, nebo jsou zde započtení i absolventi oboru Ošetrovatelství). Promoce se konaly 21. července 2011 ve 12.00 a 28. listopadu 2011 v 9.00. Příklady závěrečných prací: Dušáková Anežka – Důstojné umírání a smrt, Jeřábková Lenka – Úroveň znalostí v poskytování první pomoci laickou veřejností, Stejskalová Martina – Problematika aplikace intramuskulárních injekcí. Státní závěrečné zkoušky se skládaly z obhajoby

bakalářské práce, ošetrovateľských oborů, teorie ošetrovateľství a psychosociálních a behaviorálních oborů. (78)

V akademickém roce 2012/2013 akademický senát odsouhlasil prodloužení akreditace bakalářského studijního programu Všeobecná sestra. (79)

V roce 2015 byla změněna forma přijímacího řízení pro uchazeče o studium bakalářských a navazujících magisterských programů, uchazeči museli absolvovat přijímací test pouze z biologie. Zároveň bylo pozastaveno přijímání nových uchazečů do denní formy studia Všeobecná sestra. Důvodem pozastavení bylo hodnocení perspektivy nelékařských zdravotnických oborů na fakultě, jednak z důvodu ekonomické náročnosti provozovat velký počet malých oborů a také v souvislosti s diskutovanými změnami ve vzdělávání sester na půdě Ministerstva zdravotnictví ČR. (82)

ÚTPO se od roku 2016 nově nacházel v ulici na Bojišti 1771/1 na Praze 2. V roce 2017 se 1. LF UK rozhodla ukončit studijní obor Všeobecná sestra v denní i kombinované formě. Proděkan pro nelékařské studijní programy prof. PhDr. Michal Miovský, Ph.D. uvedl, že na základě nejasné perspektivy vysokoškolského vzdělání sester se fakulta rozhodla definitivně ukončit obor Všeobecná sestra. (83, 84)

Za dobu dvaceti pěti let, po kterou byly všeobecné sestry na fakultě vzdělávány, studium dokončilo 837 studentů oboru Ošetrovateľství a Všeobecná sestra. Poslední student oboru Všeobecná sestra složil státní zkoušku v roce 2022. (77, 91)

9.2 Učitelství odborných předmětů

V akademickém roce 2002/2003 bylo na 1. LF UK otevřeno navazující magisterské studium určené pro absolventy bakalářských oborů, s názvem Učitelství zdravotnických předmětů pro střední školy. Délka studia byla stanovena na dva roky a studium probíhalo v kombinované formě. Otevření programu reagovalo na aktuální potřebu zajistit výuku odborných předmětů na středních a vyšších zdravotnických školách kvalifikovanými zdravotnickými pracovníky s pedagogickým vzděláním. (24, 70)

Do prvního ročníku bylo v roce 2002 přijato 25 uchazeček. „*Podmínkou pro přijetí bylo absolvování bakalářského programu ošetrovateľství, alespoň 2 roky ošetrovateľské praxe a aktuální výkon povolání sestry nebo učitelky ošetrovateľství.*“ (24, s. 41) V rámci studijního programu byly studentky vzdělávány v psychologii, teorii výchovy, didaktice, speciální pedagogice, ale i v řízení zdravotnických služeb, právu a ošetrovateľství. Ve druhém ročníku musely studentky absolvovat pedagogickou praxi v rozsahu 3 týdnů. Ukázka studijního plánu je uvedena v příloze č. 17, 18. (69, 40)

„*Studium bylo zakončeno státní závěrečnou zkouškou, která zahrnovala obhajobu diplomové práce a ústní zkoušku. Diplomová práce byla zpracována v rozsahu 60-80 stran jako výzkumná, srovnávací nebo historická studie. Ústní zkouška byla zaměřena na znalosti z pedagogických a ošetrovateľských předmětů.*“ (24, s. 41-42) První absolventky dokončily studium v akademickém roce 2003/2004, kdy absolvovalo celkem 23 studentek. Slavnostní

promoce se konala 29.7.2003 v 9.00. Příklady témat závěrečných prací z let 2004 a 2005: Ambasová Alexandra – Problémy Romů ve zdravotnictví a zvláštnosti v ošetrovatelské péči, Hlinovská Jana – Volba povolání zdravotní sestry, Macourková Silvie – Osobnost českého ošetrovatelství – doc. PhDr. Marta Staňková, CSc., Korbelařová Dagmar – Syndrom vyhoření u odborných učitelek zdravotnických škol, Mlýnková Jana – Vysokoškolsky vzdělaná sestra z pohledu pacienta, lékaře a středoškolsky vzdělané sestry, Šnoblová Romana – Závěr života pohledem studentů středních zdravotnických škol. (24, 70, 71, 72)

Výuka oboru byla zahájena akademickým rokem 2002/2003 a probíhala až do roku 2005/2006. Fakulta měla udělenou akreditaci do 25.1.2005. Poslední přijímací řízení proběhlo v roce 2005, kdy bylo přijato 35 uchazeček. Během akademického roku 2006/2007 a v letech následujících studovali v programu pouze studenti přijatí v předchozích letech. Poslední absolventi ukončili studium v akademickém roce 2008/2009. Během pětileté existence studijního programu, jej úspěšně absolvovalo celkem 131 studentů. Absolventky našly uplatnění jako učitelky na středních zdravotnických školách, vyšších odborných školách a vysokých školách, při výuce ošetrovatelství. Uplatnily se také v programech nabízejících celoživotní vzdělávání sester. Přehled počtu studentů a absolventů v jednotlivých akademických letech je uveden v příloze č. 19. (24, 70, 71, 72, 73)

9.3 Intenzivní péče

Příprava akreditačního řízení pro obor Intenzivní péče začala v roce 2003, kdy byla vypracována koncepce studijního programu. V roce 2005 získala fakulta souhlas s otevřením oboru Intenzivní péče a bylo dokončeno akreditační řízení pro navazující magisterský program, jehož výuka byla zahájena v akademickém roce 2007/2008. Stejně jako u oboru učitelství byla délka studia stanovena na dva roky. Do prvního ročníku bylo přijato 37 uchazečů. (70, 72, 74, 75)

V prvním ročníku byli studenti vzděláváni například v předmětech kardiologie, nefrologie, hematologie, ošetrovatelské postupy v intenzivní péči. Absolvovali rovněž prázdninovou praxi na oddělení intenzivní péče v rozsahu tří týdnů. Druhý ročník se zaměřoval na výuku intenzivní péče, např. ve vnitřním lékařství, chirurgii či hematologii. Ukázka studijního plánu je uvedena v příloze č. 20, 21. (46)

Státní závěrečná zkouška se skládala z obhajoby diplomové práce, praktické zkoušky a ústní zkoušky z předmětů anesteziologie a resuscitace, intenzivní péče a řízení a ekonomiky zdravotnických provozů. První absolventi ukončili studium v akademickém roce 2008/2009 v počtu 34. Slavnostní promoce proběhly dne 28. 7. a 26. 11. 2009. Příklady témat závěrečných prací: Fučíková Olga – Malnutrice v intenzivní péči, Drahotová Petra – Prevence imobilizačního syndromu a časná fáze rehabilitace na ARO a JIP, Pfefferová Eva – Umírání a smrt na ARO/JIP. (46, 76)

Akademickém roce 2010/2011 došlo k reakreditaci oboru, který získal upravenou podobu a nový název Ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči. Výuka byla v akademickém roce 2011/2012 zahájena s 32 studenty. Studijní plán obsahoval obdobné předměty jako dříve. Studenti byli vzděláváni v ošetrovatelských postupech, psychologii a

pedagogice, klinických oborech a intenzivní péči. Individuální prázdninová praxe zůstala zachována v rozsahu tří týdnů. Rozdílné bylo pojetí výuky klinických oborů a intenzivní péče. Nově byla intenzivní péče v pediatrii a psychiatrii vyučována již v prvním ročníku. Státní závěrečná zkouška se skládala z předmětu intenzivní péče, praktické zkoušky a obhajoby diplomové práce. Ukázka studijního plánu je uvedena v příloze č. 22, 23. (46, 50, 78, 79)

V akademickém roce 2014 došlo k akreditaci studijního programu Intenzivní péče v kombinované formě, který od akademického roku 2014/2015 nahradil obor Ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči. Studenti druhého ročníku studovali pod původním názvem, zatímco studenti prvního ročníku byli již přijati do nového studijního programu. Ke studiu bylo přijato 23 uchazečů. Ukázka studijního plánu je uvedena v příloze č. 24, 25. (81, 82)

V roce 2019 bylo přijímání nových uchazečů pozastaveno. Výuka nadále pokračovala, u již přijatých studentů, a ještě v roce 2024 úspěšně absolvovali čtyři studenti. Celkem během trvání tohoto studijního programu úspěšně dokončilo studium 245 studentů. Přehled o počtu přijatých uchazečů, o počtu studentů a absolventů v jednotlivých akademických letech je uveden v tabulce č. 26. (78, 86, 91)

9.4 Zahraniční pobyty

Díky spolupráci s různými zahraničními organizacemi ÚTPO nabízel svým studentům výměnné pobyty. „*Díky spolupráci s pracovníky z projektu HOPE se mohl ÚTPO v roce 1997 na výroční konferenci ve Stockholmu zapojit do evropské skupiny.*“ (24, s. 32) Ta se jmenovala Florence Network, jednalo se o program sdružující evropské školy poskytující vzdělání v oblasti ošetrovatelství. Program dostal název podle Florence Nightingale, která je považována za zakladatelku ošetrovatelství. Členství ve skupině bylo zdarma. Díky tomuto členství mohli studenti a vyučující absolvovat zahraniční stáže v různých evropských zemích. ÚTPO se také podílel na výzkumných projektech zaměřených na problémy hospitalizovaných pacientů a vzdělávání sester. Student si zemi svého pobytu mohl vybrat, dle vlastní volby. Do České republiky zároveň přicházeli studenti ze zahraničí. ÚTPO byl z programu v roce 2005 vyřazen z důvodu neúčasti na výročních konferencích. (24, 65, 69, 92)

ÚTPO byl také součástí programu Socrates/Erasmus, který umožňoval studentům účast na tříměsíčních až šestiměsíčních pobytech na partnerských univerzitách v zahraničí. Program byl financován Evropskou unií. V rámci projektu Socrates/Erasmus, studentky mohly navštívit University of Wolverhampton (Velká Británie), Fachhochschule Neubrandenburg (Německo), Savonia Polytechnic (Finsko), Lahti Polytechnic (Finsko) a Erasmus Brusel (Belgie). (24, 70, 71)

V roce 2001 ÚTPO navázal spolupráci v rámci přípravy projektu Leonardo da Vinci „BSc European Nursing Module“ s University of Wolverhampton (Velká Británie), Seinäjoki Polytechnic (Finsko) a Hogeschool van Holland (Nizozemí). Jednalo se o evropský program zaměřený na podporu vzdělávání na středních, vyšších a vysokých školách, poskytujících

odborné vzdělávání. Program Leonardo da Vinci pomáhal financovat kurzy odborného vzdělávání, zajišťoval také odborné stáže studentů v zahraničí. (68, 93, 94)

9.5 Významné akce ÚTPO

ÚTPO také v rámci vzdělávání sester pořádal konference na státní i mezinárodní úrovni. Jednou z konferencí s mezinárodní účastí byla i Konference Florence Network, ta se konala 13. až 15. dubna 2000. Na přípravě konference se podílely i studentky ošetrovatelství. Ze zahraničí nepřijeli jen vyučující, ale i studenti, zároveň proto probíhaly dvě konference, jedna studentská a druhá učitelská. Na učitelské konferenci se probírala historie UK, propagace a cíle Florence Network, systém vzdělávání ve zdravotnictví, vzdělávání sester v České republice, nedostatek sester, transkulturní ošetrovatelství, etika a zdravotní péče v Evropě. (24, 92)

Na počest doc. Staňkové byla od roku 2004 pořádána mezinárodní konference s názvem Dny Marty Staňkové. Konference byly pořádány vždy na jaře a věnovaly se vzdělávání sester. Tématy konferencí byly například Nové trendy ve vzdělávání sester po vstupu do EU, Porovnání současnosti a očekávání ve vzdělávání sester nebo Vývoj a profesionalita ve vzdělávacím procesu. Z každé konference byl vydán sborník, ve kterém byl shrnut průběh konference a její hlavní témata. (71, 72, 73, 74, 75, 95)

9.5.1 Dny Marty Staňkové III.

Třetí ročník mezinárodní konference Dny Marty Staňkové konané 30. března 2006, se věnoval tématu vzdělávání sester. Konference byla zahájena přečtením úvodních dopisů napsaných předsedou Senátu České republiky Přemyslem Sobotkou a poslankyní Zuzanou Roithovou, kteří se konference nemohli osobně zúčastnit. První blok na téma Pregraduální vzdělávání sester zahájil prof. Jan Žaloudík, s přednáškou na téma Chceme vysokoškolsky vzdělané sestry? Prof. Žaloudík ve své přednášce zdůrazňoval, že je důležité, aby sestrám bylo vysokoškolské vzdělávání poskytováno nejen na bakalářské, ale i magisterské a doktorské úrovni. Upozornil také na to, že v době, kdy je vysokoškolské studium pro sestry teprve na vzestupu je důležité podporovat kombinovanou formu vzdělávání. Další přednášku na téma Ošetrovatelství a další zdravotnické obory přednesla prof. Kubešová. Třetí přednáška se věnovala problematice Perspektivy dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků na pedagogických fakultách, kterou přednesli pedagogové z Pedagogické fakulty Palackého v Olomouci, dle jejich názoru, by měly pedagogické vzdělání zdravotníků poskytovat pedagogické fakulty. Doktorka Hlaváčová, Horová a Pavlíková z ÚTPO přednesly přednášku na téma Reading and writing for critical thinking, metody a jejich využití ve vzdělávání sester. Další přednášky v tomto bloku se věnovaly výuce seminářů v předmětu komunikace ve zdravotnictví, školitelkám na Ústavu zdravotních studií, edukaci v ošetrovatelství, postavení učitelek praktického vyučování a praktickému vzdělávání porodních asistentek. (95)

Druhý blok s názvem Komparace české ošetrovatelské reality se zahraničím, začal přednáškou doktorky Morovicové a Mesárošové na téma Vzdělávání sester na Slovensku po roce 1989. Druhá přednáška posluchače seznámila s herní technikou s názvem Práce s maskou, která mladým psychiatrickým pacientům pomáhá poznat sebe samotné. Alena

Pechová z Psychiatrické léčebny v Havlíčkově Brodě sdílela výsledky výzkumu na téma Vzdělávací potřeby sester, který na toto téma v prováděla v roce 2005 na Psychiatrické léčebně v Havlíčkově Brodě. Mgr. Tománková a Hůsková sdílely své zkušenosti z návštěvy Belgie a se vzděláváním sester v Norsku. Blok byl zakončen přednáškou studentek 3. ročníku Ošetrovatelství 1. LF UK, studentky sdílely své zkušenosti ze stáže ve Finsku. (95)

Třetí blok se věnoval celoživotnímu vzdělávání sester. Přednášku s názvem Význam celoživotního vzdělávání pro sestry a zdravotnické organizace přednesla Sylva Bártová z Národního centra ošetrovatelství. Paní Bártová uvedla, že možnost celoživotního vzdělávání a jeho podpora ze strany zaměstnavatele napomáhá k pracovní pohodě sester. Dále byly předneseny přednášky na téma Andragogické aspekty celoživotního vzdělávání sester a Nezastupitelná úloha výuky sociální komunikace v celoživotním vzdělávání zdravotníků. Poslední přednášku bloku přednesla paní doktorka Pochylá, která se zabývala problematikou specializačního vzdělávání po změně zákona v roce 2004. (95)

Čtvrtý a poslední blok se jmenoval Akční pole ošetrovatelského výzkumu. První přednášku s obecným zamyšlením nad akčním polem přednesl pan doc. Jedlička s ÚTPO 1. LF UK. Pan doc. mluvil o výzkumu, jeho metodách a přístupech. Paní Mgr. Kulhavá přednesla výsledky výzkumu zabývající se informovaností středoškoláků v oblasti sexuální výchovy. Paní doktorka Morovicsová sdílela výsledky výzkumu, který popisoval strach nemocných před operací a možnosti, jak se s tímto strachem vyrovnat. Za ÚTPO výzkum přednesla paní Mgr. Mlýnková, ten se věnoval rozdílu mezi vysokoškolsky a středoškolsky vzdělanou sestrou z pohledu pacienta. Poslední přednášku přednesly paní doktorka Mesárošová a Vörösová. Věnovaly se výzkumu ošetrovatelské péče o nemocné po cévní mozkové příhodě a zapojení map péče do ošetrovatelského procesu. (95)

Seznam akcí pořádaných ÚTPO od roku 1998 do roku 2013 je sepsán v příloze, tabulka č. 27.

9.6 Všeobecné ošetrovatelství

9.6.1 Znovu otevření bakalářského studia sester

Z podmětu VFN a vedení fakulty se v roce 2020 začalo uvažovat o znovu otevření bakalářského studijního programu pro vzdělávání sester. Návrh na opětovné otevření vysokoškolského studia sester, podpořil také nedostatek sester v nemocnicích. Na reakreditaci se podílel doc. Lukáš Zlatohlávek, náměstkyně doktorka Dita Svobodová a přednostka ÚTPO doktorka Jana Heczková. Souhlas s otevřením studijního programu Všeobecné ošetrovatelství, byl podepsán 26. ledna 2022, rektorkou UK prof. Králíčkovou. Fakulta má oprávnění uskutečňovat program do 26. ledna 2032. (60, 87, 89)

V roce 2022 byla do funkce přednostky ÚTPO jmenována Mgr. Beáta Švárová a ÚTPO se přestěhoval na Prahu 2, do ulice Albertov 7. Po devíti letech zároveň došlo k obnovení vysokoškolského vzdělávání sester na bakalářské úrovni. K přijímacímu řízení se dostavilo 104 uchazečů. Přijímací řízení bylo formou testu z biologie, který se skládal ze 100 otázek. Minimální počet bodů potřebný pro přijetí byl 23. Ke studiu se nakonec zapsalo 24 uchazečů,

při zápisu bylo nutné doložit lékařsky potvrzenou zdravotní způsobilost. Do prvního ročníku nastoupilo 23 studentů. (89)

Rok 2023 byl druhým rokem, kdy byli uchazeči přijímáni do nově otevřeného bakalářského studijního programu Všeobecné ošetrovatelství. Pro přijetí ke studiu bylo nutné získat minimálně 28 bodů. Ke studiu se následně zapsalo 32 uchazečů, přičemž do prvního ročníku, nakonec nastoupilo 28 studentů. (90)

Od roku 2024 došlo ke změně v přijímacím řízení uchazečů do oboru Všeobecného ošetrovatelství. Nově se skládá ze 140 otázek – 70 otázek z biologie a 70 otázek z ošetrovatelství. (60, 96)

Struktura výuky v nově otevřeném bakalářském studijním programu Všeobecné ošetrovatelství je do značné míry podobná předešlému modelu vzdělávání. V prvním a druhém ročníku jsou předměty jako příklad anatomie, fyziologie, biofyzika nebo farmakologie, vyučovány společně s ostatními bakalářskými studijními programy. Specifické předměty určené studentům Všeobecného ošetrovatelství zahrnují například ošetrovatelství, ošetrovatelské postupy, primární a komunitní péči, vývojovou psychologii, základy managementu a ekonomiky, základy pedagogiky a edukaci klientů. (60)

Od letního semestru druhého ročníku se studium zaměřuje převážně na ošetrovatelství v jednotlivých klinických oborech. Nově zařazeným předmětem je paliativní péče, který nebyl součástí předchozích osnov. V něm jsou studenti seznámeni se základy paliativní péče a mají možnost prakticky si procvičit komunikaci s pacientem v modelových situacích. (40, 60)

Výuka ve třetím ročníku navazuje na výuku ošetrovatelství v klinických oborech, která probíhala v druhém ročníku. Zimní semestr je věnován výhradně ošetrovatelství v klinických oborech a semináři k bakalářské práci. Letní semestr třetího ročníku je vyhrazen odborné ošetrovatelské praxi. (60)

Každý předmět je zakončen zápočtem, nebo zkouškou, nebo kombinací obojího, přičemž student za jejich splnění získá stanovený počet kreditů. V každém akademickém roce si studenti vybírají volitelné předměty, za jejichž splnění musí získat minimálně 3 kredity. Pro úspěšné absolvování studia je třeba získat celkem 180 kreditů v povinných i volitelných předmětech. Přehled studijního plánu je uveden v příloze č. 28, 29, 30. (60, 97)

Součástí studia je také odborná ošetrovatelská praxe a související individuální ošetrovatelská praxe. Odborná ošetrovatelská praxe probíhá ve VFN dle rozpisu stanoveného ÚTPO. Její rozsah činí 10 týdnů v prvním ročníku, 18 týdnů ve druhém ročníku a 18 týdnů ve třetím ročníku. Individuální ošetrovatelskou praxi v rozsahu 12 týdnů (6 týdnů v prvním a 6 týdnů ve druhém ročníku) mohou studenti absolvovat ve zdravotnickém zařízení dle vlastního výběru. (60)

Výuka bakalářského studijního programu pokračuje ve všech třech ročnících. V červnu 2025 se ke státní závěrečné zkoušce poprvé dostaví studenti, kteří nastoupili po znovu otevření

oboru. Státní závěrečná zkouška bude zahrnovat tři předměty: ošetrovatelství v klinických oborech, ošetrovatelství a humanitní vědy. Součástí závěrečné zkoušky bude i obhajoba bakalářské práce. Studenti si volí téma výzkumné nebo teoretické, rozsah práce musí být v rozmezí 30 až 45 normostran. (60, 98)

Tabulka s počtem studentů denního studia je uvedena v příloze č. 31. Tabulka s celkovým počtem studentů kombinovaného a externího studia je uvedena v příloze č. 32. Tabulka s počtem absolventů je uvedena v příloze č. 33.

9.6.2 Pohled přednostky Mgr. Beáty Švárové na znovuotevření vzdělávání sester na ÚTPO 1. LF UK

V rámci zpracování této práce mě zajímalo, jak hodnotí znovuotevření bakalářského studijního programu Všeobecné ošetrovatelství přednostka ÚTPO Mgr. Beáta Švárová, která je zároveň absolventkou předešlého studijního oboru Ošetrovatelství na 1. LF UK. Proto jsem se s paní přednostkou 8. dubna 2025 setkala a položila jí pár otázek. (99)

Na úvod jsem paní přednostku poprosila o zhodnocení současné výuky. Jelikož studovala kombinovanou formu studia, nemůže srovnat vše, nicméně upozornila na zásadní rozdíl v pojetí klinické výuky. V době jejího studia byly klinické předměty vyučovány výhradně lékaři. V současnosti je výuka koncipována tak, že přibližně 50 % výuky zajišťují lékaři a 50 % sestry. Tento přístup podle paní přednostky přináší studentům nejen medicínský pohled, ale i ošetrovatelskou perspektivu a specifika péče v daných klinických oborech. (99)

Druhá otázka směřovala ke změně přijímacího řízení a důvodům, které k ní vedly. Dle paní přednostky zařazení otázek z ošetrovatelství do přijímacího řízení je snahou fakulty zvýšit pravděpodobnost na přijetí absolventům středních zdravotnických škol. Ti jsou totiž v porovnání s absolventy gymnázií v nevýhodě, jelikož se na většině středních zdravotnických škol biologie vyučuje pouze v prvním ročníku studia. Tato změna se ukázala jako efektivní. V současnosti tvoří přibližně 93 % studentů prvního ročníku právě absolventi středních zdravotnických škol. Změna složení studentů vedla k potřebě úpravy výuky praktického ošetrovatelství, aby se výuka pro studenty nestala monotónní. Studenti s předešlým zdravotnickým vzděláním jsou např. zapojováni do výuky ošetrovatelství studentů všeobecného lékařství. Fakulta si zároveň od tohoto kroku slibuje, že pomůže předejít situaci, kdy by byl obor ošetrovatelství využíván pouze jako „přestupní stanice“ např. pro neúspěšné uchazeče o studium medicíny, kteří následně studia zanechali. (99)

Z historických materiálů vývoje studijního programu jsem zjistila, že dříve byly jako závěrečné bakalářské práce běžně psány kazuistiky. V současnosti jsou preferovány výzkumné práce. Zajímalo mě tedy, co k této změně vedlo. Paní přednostka uvedla, že zpracování výzkumných prací, je upřednostňováno při přijímání studentů k navazujícímu magisterskému studiu. Ačkoli se v akademickém prostředí diskutuje o budoucnosti bakalářských prací, ÚTPO se rozhodl prozatím tento formát zachovat. Jednou z alternativních možností do budoucna by podle ní mohly být tzv. ročníkové práce, které by nahradily závěrečnou bakalářskou práci. Ty by se psaly na konci každého ročníku, tedy prvního až třetího a studenti by je zpracovávali samostatně, nebo ve skupině. Práce by se

zabývaly aktuálními výzkumnými problémy, které vychází z praxe. Souhrn těchto tří závěrečných prací by pak student předložil u státních závěrečných zkoušek. Dalším možným využitím ročníkové práce by mohlo být uspořádání studentské konference, kde by studenti sdíleli výsledky svých ročníkových prací, zkušenosti z jejich zpracování a diskutovali aktuální témata z praxe. (99)

Další otázka se týkala rozhodnutí realizovat odborné praxe výhradně ve VFN. Podle paní přednostky je hlavním důvodem k tomuto rozhodnutí dlouhodobá spolupráce 1. LF UK a VFN, která umožňuje hodnocení praxe jak z pohledu studentů, tak z pohledu vedení nemocnice. Hodnocení napomáhá zlepšovat prostředí a podmínky pro praxe. Jednotná dokumentace VFN zároveň umožňuje studentům lépe se orientovat, nemusí se opakovaně seznamovat s rozdílnou dokumentací, což usnadňuje jejich adaptaci i samotný průběh praxe. Prvních pět týdnů ošetrovatelské praxe v prvním ročníku probíhá v menších skupinách pod vedením mentora, což napomáhá k pozvolné adaptaci studentů na klinické prostředí. V dalších ročnících je mentorem zpravidla staniční sestra nebo sestra ve službě. Dle paní přednostky je tento způsob vedení praxe v současnosti možný, protože většinu studentů tvoří praktické sestry, které už mají zkušenosti s ošetřováním nemocných a praxe s mentorem slouží spíše pro adaptaci studentů na novém pracovišti a seznámení se s dokumentací používanou ve VFN. (99)

V rozhovoru jsme se také věnovali modernímu přístupu k výuce ošetrovatelství. Vyučující se snaží kromě teorie studentům zprostředkovat pohled na různé formy ošetrovatelské péče, se kterými se v běžném nemocničním provozu nesetkají. Do výuky jsou pravidelně zváni odborníci z praxe – například zdravotníci s praxí v terénní péči, Lékaři bez hranic nebo pracovníci domácí péče. Díky jejich zkušenostem získávají studenti širší pohled na profesi a inspiraci pro vlastní profesní směřování. Součástí výuky je i edukace v oblasti sebepečce a psychohygieny. Jak paní přednostka uvádí: *„Uvědomili jsme si na předešlých studentech 3. a 2. ročníku, že je celou dobu učíme, jak pečovat o někoho jiného, ale i studenti se musí naučit pečovat sami o sebe. Studenti se musí naučit, jak nevyhořet, jak si udržet pozitivní nastavení a jak být ku prospěchu sobě i pacientům.“* (99)

10. Plány do budoucna v oblasti vzdělávání sester

Během rozhovoru s paní přednostkou, mě zaujaly její vize a plány týkající se dalšího rozvoje vzdělávání sester. Paní přednostka zmínila, že nejbližší velkou připravovanou změnou je stěhování ÚTPO do nové budovy v ulici Studničkova, která se nachází nedaleko Albertova. Nová budova bude sloužit jako ošetrovatelské centrum, vybavené kanceláři, přednáškovou místností, denní místností pro studenty a simulační místností. V simulační místnosti bude nemocniční pokoj, sesterna a koupelna. Místnost bude sloužit k praktické výuce studentů. Ošetrovatelské centrum nebude určeno jen studentům ošetrovatelství, ale i všem studentům 1. LF UK. Cílem paní přednostky je totiž propojit budoucí zdravotníky už během studia. Očekává se, že centrum bude otevřeno během několika následujících měsíců. (99)

Paní přednostka se také zmínila o plánovaném navýšení počtu přijímaných studentů. V současnosti fakulta přijímá 30 studentů do 1. ročníku. Vzhledem k akutní potřebě sester ve zdravotnických zařízeních se však plánuje navýšení počtu přijatých uchazečů na 42 studentů v následujícím akademickém roce 2025/2026. Bude se v současnosti jednat o maximální počet studentů, pro které je fakulta schopna zajistit výuku, z kapacitních a personálních důvodů. Cílem je zajistit, aby výuka zůstala kvalitní, což bude vyžadovat dělení studentů do více skupin pro demonstrační výuku. (99)

Další významnou změnou je vznik spolku studentů Všeobecného ošetrovatelství, který je aktuálně v přípravné fázi. Již proběhlo první neoficiální setkání a první oficiální setkání je naplánováno na 5. května 2025. Tento spolek bude historicky prvním spolkem pro studenty ošetrovatelství na 1. LF UK. V současnosti je Všeobecné ošetrovatelství jediným oborem na fakultě, který takový spolek ještě nemá. (99)

Vzhledem k tomu, že ošetrovatelství dříve probíhalo i v kombinované formě, zajímalo mě, zda se plánuje její opětovné otevření. Paní přednostka vysvětlila, že kombinovaná forma studia, sloužila sestrám z praxe, kdy praxe během studia byla nahrazená klinickým pracovištěm, na kterém student pracoval a výuka probíhala pouze teoreticky. Znovuotevření kombinovaného studia by vyžadovalo vypracování nového studijního programu a kompletního akreditačního řízení. V současnosti proto není plánované otevření kombinované formy. (99)

Pro absolventy bakalářských studijních programů fakulta nabízela navazující ministerské programy, zajímalo mě proto, zda je v plánu otevření i navazujícího magisterského programu. Paní přednostka uvedla, že plán na otevření navazující magisterského studia existuje, ale v tuto chvíli ho nechce zveřejňovat. (99)

V roce 2012 se akademický senát zabýval možností otevření studijního programu Dětská sestra, nicméně tento plán nebyl nikdy realizován. Dle paní přednostky ani v současnosti nejsou plány pro otevření pediatrického ošetrovatelství. (99)

Dříve měla fakulta v rámci programu Erasmus podepsané smlouvy s několika zahraničními univerzitami, což studentům umožňovalo výměnné pobyty. Erasmus funguje na principu výměny studentů, za studenta, který jede do zahraničí je zase zahraničnímu studentu nabídnut pobyt v ČR. Současný problém je, že fakulta nemá možnost zahraničním studentům nabídnout teoretickou výuku v anglickém jazyce. Fakulta se ale může zapojit v rámci nabídnutí praxe pro studenty, v případě splnění podmínek, že student bude mít anglicky mluvícího mentora. (99)

Závěr

V červnu loňského roku na setkání s paní přednostkou Švárovou, kde jsme probírali témata závěrečných prací, paní přednostka navrhla téma Historie vzdělávání sester na ÚTPO 1. LF UK. Hned jsem byla tímto tématem zaujatá a po krátkém přemýšlení si toto téma zvolila jako téma své závěrečné práce.

Když jsem v roce 2022 nastupovala na 1. LF UK vůbec jsem neměla tušení, jak významně právě naše fakulta a její pracovníci ovlivnili vzdělávání sester. Na začátku procházení historických materiálů, ve kterých byla zmíněna jména Staňková, Mellanová, jsem nevěděla, jak významně byly tyto ženy spojeny s vývojem vzdělávání sester nejen na 1. LF UK. Jejich neobyčejný přínos pro vzdělávání sester jsem objevila v průběhu zpracování mé závěrečné práce. Bylo zajímavé procházet všechny historické materiály a dozvídat se informace nejen o historii ústavu, ale i o bývalých vyučujících. Velice mě zaujal život doc. Staňkové, se kterou máme společný nejen zájem o ošetrovatelství ale i historii, a také jsme obě rodačky z Moravy.

Vzdělávání sester na fakultě prošlo od jeho začátku velkou změnou. Ve výuce je kladen větší důraz na zapojení všeobecných sester do procesu výuky, které ji obohacují o své vlastní praktické zkušenosti, velký prostor je věnován klinické praxi.

Vize předešlého vedení, paní doktorky Mellanové, byla kromě kvalifikačního vzdělávání sester a budoucích odborných učitelek zavést také kvalifikační vzdělávání pro sestry intenzivní péče. Tato její vize se na fakultě v průběhu let podařila naplnit. Po téměř 15 letech bylo sice vzdělávání v oblasti intenzivní péče pozastaveno a v současnosti není studentům nabízeno, ale ani současné vedení neomezuje své plány pouze na bakalářský stupeň vzdělávání.

Zpracování této práce mě naplnilo upřímnou hrdostí, že mohu studovat na fakultě, která sehrála tak významnou roli v rámci rozvoje vzdělávání sester. Fakulta má bezmála 28letou tradici ve vzdělávání všeobecných sester, během této doby připravila pro praxi 837 absolventů. Na půdě fakulty byly vzdělávány také budoucí učitelky, které se dále podílely na výuce další generace sester. Za dobu pětiletého trvání oboru fakulta připravila celkem 131 odborných učitelek a v neposlední řadě fakulta praxi poskytla 245 sester specialistek v intenzivní péči.

Po znovuotevření bakalářského studijního programu ÚTPO ušel velký kus cesty. Plány, které má vedení ústavu do budoucna rozhodně přispějí ke zlepšení výuky, jako například otevření ošetrovatelského centra. Na závěr bych chtěla vedení ústavu popřát, aby se mu dařilo naplňovat vize a cíle, které si předsevzalo.

Seznam použité literatury

1. STRNADOVÁ, Alice; HLADÍKOVÁ Lenka; KNOTKOVÁ HOFŠTETROVÁ Michaela; SVOBODOVÁ Dita; SVOBODOVÁ Hana et al. *Koncepce ošetrovatelství*. Online. Ministerstvo zdravotnictví České republiky. 11.5.2021, Aktualizace 21.3.2023. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/koncepce-osetrovatelstvi/>. [cit. 2024-11-7].
2. KUTNOHORSKÁ, Jana. *Historie ošetrovatelství*. 1. vydání. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3224-4.
3. BRABEC, Martin. *Alice Masaryková chtěla být lékařkou, překazila jí to i vlastní ješitnost*. Online. iDnes.cz. 24.6.2020. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/alice-masarykova-inspirativni-zeny-pribeh-profil.A200623_161257_domaci_hm1. [cit. 2024-12-28].
4. HAVELKOVÁ, Kateřina. *Co byste měli vědět o novele zákona o nelékařských zdravotnických povolání*. Online. florence. 4.9.2017, č. 9, s. 30-31. Dostupné z: florence, <https://www.florence.cz/casopis/archiv-florence/2017/9/co-byste-meli-vedet-o-novele-zakona-o-nelekarskych-zdravotnickych-povolaniach/>. [cit. 2025-04-21].
5. Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. *Termíny konání jednotné přijímací zkoušky ve školním roce 2024/2025*. Online. Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. ©2019. Dostupné z: <https://prijimacky.cermat.cz/aktuality/aktualita/361-terminy-konani-jednotne-prijimaci-zkousky-ve-skolnim-roce-2024-2025>. [cit. 2025-04-10].
6. Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín. *Učební plán*. Online. Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín. s.a. Dostupné z: <https://www.szszlin.cz/zaci-a-studenti/prakticka-sestra/ucebni-plan/>. [cit. 2025-04-10].
7. Ministerstvo zdravotnictví České republiky. *Přehled oborů a vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků: praktická sestra*. Online. Ministerstvo zdravotnictví České republiky. 20.1.2021, Aktualizace 18.7.2024. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-oboru-a-vzdelavani-nelekarskych-zdravotnickych-pracovniku/#PS-21b>. [cit. 2025-04-10].
8. Studuj Zdrávku. *Mapa škol*. Online. Studuj Zdrávku. s.a. Dostupné z: <https://www.studujzdravku.cz/mapa-zdravotnickych-skol/>. [cit. 2025-04-10].
9. Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Znojmo. *Stanovení předmětů profilové části maturitní zkoušky v roce 2025*. Online. Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Znojmo, příspěvková organizace. 13.9.2024. Dostupné z: <https://szsz.cz/informace-pro-zaky-a-rodice/maturitni-zkouska/1105-stanoveni-predmetu-profilove-casti-maturitni-zkousky-v-roce-2025.html>. [cit. 2025-04-10].
10. Přehlednější zdravotnictví. *Praktická sestra*. Online. Přehlednější zdravotnictví. 18.11.2020. Dostupné z: <https://prehlednejsizdravnictvi.cz/prakticka-sestra/>. [cit. 2025-04-10].

11. Ministerstvo zdravotnictví České republiky. *Přehled oborů a vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků: všeobecná sestra*. Online. Ministerstvo zdravotnictví České republiky. 20.1.2021, Aktualizace 18.7.2024. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-oboru-a-vzdelavani-nelekarskych-zdravotnickych-pracovniku/#VS-5>. [cit. 2025-04-10].
12. Ministerstvo zdravotnictví České republiky. *Kvalifikační standardy*. Online. Ministerstvo zdravotnictví České republiky. 29.3.2023, Aktualizace 30.4.2024. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-kvalifikacnich-standardu/>. [cit. 2025-04-10].
13. Přehlednější zdravotnictví. *Všeobecná sestra*. Online. Přehlednější zdravotnictví. 18.11.2020. Dostupné z: <https://prehlednejsizdravotnictvi.cz/vseobecna-sestra-kompetence/>. [cit. 2025-04-10].
14. Ministerstvo zdravotnictví České republiky. *Přehled souhlasných stanovisek pro vzdělávací programy VOŠ*. Online. Ministerstvo zdravotnictví České republiky. 14.1.2022, Aktualizace 4.1.2024. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-souhlasnych-stanovisek-vos/>. [cit. 2025-04-10].
15. Ministerstvo zdravotnictví České republiky. *Přehled souhlasných stanovisek pro studijní programy VŠ*. Online. Ministerstvo zdravotnictví České republiky. 14.1.2022, Aktualizace 4.1.2024. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-souhlasnych-stanovisek-vs/>. [cit. 2025-04-10].
16. Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví. *Jak získat specializovanou způsobilost*. Online. Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví. ©2024. Dostupné z: <https://www.ipvz.cz/nelekarsti-zdravotnicti-pracovnici/ziskavani-specializace/jak-ziskat-specializovanou-zpusobilost>. [cit. 2025-04-10].
17. Univerzita Karlova. *Průběh a organizace studia*. Online. Univerzita Karlova. Aktualizace 6.1.2025. Dostupné z: <https://cuni.cz/UK-4391.html>. [cit. 2025-04-10].
18. Zdravotně sociální fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. *Ošetřovatelství*. Online. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích: Zdravotně sociální fakulta. ©2021. Dostupné z: <https://www.zsf.jcu.cz/cz/prijimaci-zkousky/studijni-programy/studijni-program?program=3196>. [cit. 2025-04-10].
19. Ministerstvo zdravotnictví České republiky. *Přehled oborů a vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků: dětská sestra*. Online. Ministerstvo zdravotnictví České republiky. 20.1.2021, Aktualizace 18.7.2024. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prehled-oboru-a-vzdelavani-nelekarskych-zdravotnickych-pracovniku/#VS-5>. [cit. 2025-04-11].
20. Přehlednější zdravotnictví. *Dětská sestra*. Online. Přehlednější zdravotnictví. 18.11.2020. Dostupné z: <https://prehlednejsizdravotnictvi.cz/detska-sestra-kompetence/>. [cit. 2025-04-11].
21. Univerzita Karlova. *Historie UK*. Online. Univerzita Karlova. Aktualizace 21.1.2018. Dostupné z: <https://cuni.cz/uk-374.html>. [cit. 2024-10-30].
22. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Historie 1. lékařské fakulty*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. ©2025. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/historie>. [cit. 2024-10-30].

23. 3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Historie 3. lékařské fakulty*. Online. 3. lékařská fakulta Univerzita Karlova. Aktualizace 21.2.2018. Dostupné z: <https://www.lf3.cuni.cz/3LF-218.html>. [cit. 2024-10-31].
24. ELICHOVÁ, Tereza. *Vznik a vývoj Ústavu teorie a praxe ošetrovatelství 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy pohledem PhDr. Aleny Mellanové, CSc.* Online, bakalářská práce. Praha: Univerzita Karlova, 3. lékařská fakulta, Ústav ošetrovatelství 3. LF UK, 2023. Vedoucí práce Mgr. Tereza Bakusová. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/183499>. [cit. 2025-04-05].
25. ŠKUBOVÁ, Jarmila; CHVÁTALOVÁ Helena. *Sestra: O životní cestě ženy, která dala svému povolání nový smysl*. 1. vydání. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2004. ISBN 80-7013-407-0
26. MARKOVÁ, Eva; MELLANOVÁ Alena. *Kolébkou vysokoškolského studia sester byla Univerzita Karlova*. Online. iForum. 6.10.2010. Dostupné z: https://iforum.cuni.cz/iforum-9788.html?utm_source=chatgpt.com. [cit. 2025-04-15].
27. JURÁSKOVÁ, Dana. *Odešel lékař s velkou úctou k sestřím*. Online. florence. 7.11.2011, č. 11, s. 35. Dostupné z: <https://www.florence.cz/casopis/archiv-florence/2011/11/odesel-lekar-s-velkou-uctou-k-sestram/>. [cit. 2025-03-22].
28. FOŘTOVÁ, Marie; KRAML, Jiří. *Seznam přednášek na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy ve studijním roce 1993/1994*. Praha: Triton, 1993. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
29. FOŘTOVÁ, Marie. *Seznam přednášek na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy ve studijním roce 1994/1995*. Praha: Triton, 1994. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
30. FOŘTOVÁ, Marie. *Seznam přednášek na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy ve studijním roce 1995/1996*. Praha: Triton, 1995. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
31. 1. Lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Seznam přednášek na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy ve studijním roce 1996/1997*. Praha: 1996. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
32. Všeobecné oddělení děkanátu 1. LF UK. *Seznam přednášek na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy ve studijním roce 1997/1998*. Praha: 1996. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
33. Oddělení vnějších vztahů děkanátu 1. LF UK. *Seznam přednášek na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy ve studijním roce 1998/1999*. Praha: 1998. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
34. Všeobecné oddělení děkanátu 1. LF UK. *Seznam přednášek na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy ve studijním roce 1999/2000*. Praha: 1999. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
35. Oddělení vnějších vztahů 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově – 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2000/2001*. Praha: 2000. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.

36. Oddělení vnějších vztahů 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze – 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2001/2002*. Praha: 2001. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
37. Oddělení vnějších vztahů 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze – 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2002/2003*. Praha: 2002. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
38. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Zemřel doc. MUDr. Jiří Neuwirth, CSc.* Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. s.a. Dostupné z: <https://www.lfl.cuni.cz/zemrel-doc-mudr-jiri-neuwirth-csc>. [cit. 2025-03-22].
39. Zdravotně sociální fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. *Zemřel významný lékař, pedagog a vědec doc. MUDr. Jiří Neuwirth, CSc.* Online. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích: Zdravotně sociální fakulta. 11.2.2022. Dostupné z: <https://www.zsf.jcu.cz/cz/fakulta/aktualne/zemrel-vyznamny-lekar-pedagog-a-vedec-doc-mudr-jiri-neuwirth-csc>. [cit. 2025-03-22].
40. Oddělení vnějších vztahů 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze – 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2003/2004*. Praha: Galén, 2003. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
41. FOŘTOVÁ, Marie; KRAML, Jiří. *Seznam přednášek na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy ve studijním roce 1992/1993*. Praha: Triton, 1992. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
42. Oddělení vnějších vztahů 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze – 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2004/2005*. Praha: Galén, 2004. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
43. Oddělení vnějších vztahů 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze – 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2005/2006*. Praha: Galén, 2005. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
44. Oddělení vnějších vztahů 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze – 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2006/2007*. Praha: Galén, 2006. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
45. Oddělení vnějších vztahů 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze – 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2007/2008*. Praha: Galén, 2007. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
46. Oddělení vnějších vztahů 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze, 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2008/2009*. Praha: Galén, 2008. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
47. Oddělení vnějších vztahů 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK; Personální oddělení 1. LF. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze, 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2009/2010*. Praha: Galén, 2009. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
48. Oddělení vnějších vztahů 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK; Personální oddělení 1. LF. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze, 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2010/2011*. Praha: Galén, 2010. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.

49. Oddělení vnějších vztahů 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK; Personální oddělení 1. LF. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze, 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2011/2012*. Praha: Galén, 2011. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
50. Oddělení vnějších vztahů 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK; Personální oddělení 1. LF. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze, 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2012/2013*. Praha: Galén, 2012. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
51. Oddělení vnějších vztahů 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK; Personální oddělení 1. LF. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze, 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2013/2014*. Praha: Galén, 2013. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
52. Oddělení komunikace 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK; Personální oddělení 1. LF. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze, 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2014/2015*. Praha: Galén, 2014. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
53. Oddělení komunikace 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK; Personální oddělení 1. LF. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze, 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2015/2016*. Praha: Galén, 2015. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
54. Oddělení komunikace 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK; Personální oddělení 1. LF. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze, 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2016/2017*. Praha: Galén, 2016. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
55. Oddělení komunikace 1. LF UK; Studijní oddělení 1. LF UK; Personální oddělení 1. LF. *Seznam přednášek na Univerzitě Karlově v Praze, 1. lékařské fakultě ve studijním roce 2017/2018*. Praha: Galén, 2017. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
56. Česká asociace sester. Mgr. Dana Jurásková, Ph.D., MBA. Online. Internet archive: Waybackmachine. ©2008. Dostupné z: https://web.archive.org/web/20090528190604/http://www.cнна.cz/prezidium/zivoto_pisy/dana-juraskova. [cit. 2025-04-15].
57. Vysoká škola zdravotnická. Mgr. Eva Marková, Ph.D. Online. Vysoká škola zdravotnická. ©2021. Dostupné z: <https://www.vszdrav.cz/akademici/mgr-eva-markova-ph-d>. [cit. 2025-04-15].
58. ČEŠKA, Richard. Prof. MUDr. Michal Kršek, Csc. Online. Farmakoterapeutická revue. 2021. Dostupné z: <https://farmakoterapeutickarevue.cz/cs/prof-mudr-michal-krsek-csc>. [cit. 2025-03-22].
59. Všeobecná fakultní nemocnice v Praze. III. interní klinika – klinika endokrinologie a metabolismu. Online. Všeobecná fakultní nemocnice v Praze. ©2019. Dostupné z: <https://www.vfn.cz/pacienti/kliniky-ustavy/iii-interni-klinika-endokrinologie-a-metabolismu/>. [cit. 2025-03-22].
60. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Studijní plány a akreditace pro bakalářské programy 2023/2024, 2024/2025*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova.

- ©2025. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/bakalarske-studium-20182019-a-20192020>. [cit. 2025-03-22].
61. KRŠEK, Michal. *Doc. MUDr. Lukáš Zlatohlávek, Ph.D.* Online. Farmakoterapeutická revue. 2022. Dostupné z: <https://farmakoterapeutickarevue.cz/cs/doc-mudr-lukas-zlatohlavek-ph-d/>. [cit. 2025-03-22].
62. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Kolegium děkana 1. LF UK*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. ©2025. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/kolegium-dekana-uvod>. [cit. 2025-03-22].
63. Business institut. *Mgr. Dita Svobodová, Ph.D.* Online. Business Institut. ©2025. Dostupné z: <https://www.businessinstitut.cz/lektor/mgr-dita-svobodova-ph-d/>. [cit. 2025-03-22].
64. Všeobecná fakultní nemocnice v Praze. *Management*. Online. Všeobecná fakultní nemocnice v Praze. ©2019. Dostupné z: <https://www.vfn.cz/o-nemocnici/management/>. [cit. 2025-03-22].
65. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 1998*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 1998. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocni-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-03-30].
66. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 1999*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 1999. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocni-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-03-30].
67. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2000*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2000. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocni-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-03-31].
68. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2001*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2001. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocni-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-03-31].
69. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2002*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2002. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocni-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-03-31].
70. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2003*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2003. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocni-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-03-31].
71. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2004*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2004. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocni-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-01].
72. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2005*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2005. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocni-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-01].
73. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2006*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2006. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocni-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-01].

74. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2007*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2007. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocní-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-01].
75. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2008*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2008. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocní-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-01].
76. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2009*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2009. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocní-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-01].
77. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2010*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2010. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocní-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-01].
78. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2011*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2011. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocní-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-01].
79. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2012*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2012. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocní-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-03].
80. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2013*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2013. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocní-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-03].
81. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2014*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2014. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocní-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-03].
82. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2015*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2015. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocní-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-03].
83. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2016*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2016. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocní-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-04].
84. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2017*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2017. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocní-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-04].
85. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2018*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2018. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocní-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-04].
86. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2019*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2019. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocní-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-04].
87. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2020*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2020. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocní-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-13].

88. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva 2021*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2021. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocní-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-13].
89. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Výroční zprávy 1. LF UK: Výroční zpráva za rok 2022*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2022. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/vyrocní-zpravy-1-lf-uk>. [cit. 2025-04-13].
90. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Aktuální výroční zpráva: Výroční zpráva za rok 2023*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. 2023. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/aktualni-vyrocní-zprava>. [cit. 2025-04-13].
91. Studijní oddělení 1. LF UK. *Absolventi, studenti 1. lékařské fakulty 2015-2024*. Místo: Studijní oddělení 1. lékařské fakulty.
92. BOHÁČKOVÁ, Jana. *Projekty Ústavu teorie a praxe ošetrovatelství 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy pohledem PhDr. Aleny Mellanové, CSc.* Online. bakalářská práce. Praha: Univerzita Karlova; 3. lékařská fakulta, Ústav ošetrovatelství 3. LF UK, 2023. Vedoucí práce Mgr. Tereza Bakusová. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/183528>. [cit. 2025-04-24].
93. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Leonardo da Vinci*. Online. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. 1.7.2001, Aktualizace 5.5.2009. Dostupné z: <https://msmt.gov.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/leonardo-da-vinci>. [cit. 2025-04-22].
94. Evropská komise. *Leonardo da Vinci programme: 15 years of EU support for vocational education and training*. Online. Evropská komise. 9 November 2010. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_10_1481. [cit. 2025-04-22].
95. MARKOVÁ, Eva. *Dny Marty Staňkové III: vzdělání sester: současnost a očekávání: sborník z mezinárodní konference*. Praha: Galén, 2006. ISBN 80-7262-434-2.
96. Univerzita Karlova. *Detail programu/oboru: Všeobecné ošetrovatelství*. Online. verze 548. Univerzita Karlova. Dostupné z: https://is.cuni.cz/studium/prijimacky/index.php?do=detail_obor&id_obor=32166. [cit. 2025-04-26].
97. 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy. *Průvodce prváka 2024/2025*. Online. 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova. ©2025. Dostupné z: <https://www.lf1.cuni.cz/pruvodce-prvaka>. [cit. 2025-04-26].
98. Ústav teorie a praxe ošetrovatelství 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. *Termíny státních závěrečných zkoušek*. Online. Ústav teorie a praxe ošetrovatelství 1. LF UK. 13.9.2024. Dostupné z: <https://utpo.lf1.cuni.cz/statni-zaverecne-zkousky0>. [cit. 2025-04-26].
99. Rozhovor s Mgr. Beátou Švárovou, přednostkou Ústavu teorie a praxe ošetrovatelství 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Praha 8.4.2025.

Seznam zkratek

1. LF	1. lékařská fakulta
HOPE	Health Opportunity for People Everywhere
IP	intenzivní péče
KZ	klasifikovaný zápočet
SZk	státní závěrečná zkouška
UK	Univerzita Karlova
ÚTPO	Ústav teorie a praxe ošetrovatelství
VFN	Všeobecná fakultní nemocnice
Z	zápočet
Zk	zkouška

Seznam příloh

- Příloha č. 1: Studijní plán programu Ošetrovatelství – 1. ročník denní studium 1992/1993
- Příloha č. 2: Studijní plán programu Ošetrovatelství – 1. ročník externí studium 1993/1994
- Příloha č. 3: Studijní plán programu Ošetrovatelství – 1. ročník denní studium 1996/1997
- Příloha č. 4: Studijní plán programu Ošetrovatelství – 2. ročník denní studium 1996/1997
- Příloha č. 5: Studijní plán programu Ošetrovatelství – 3. ročník denní studium 1996/1997
- Příloha č. 6: Studijní plán programu Ošetrovatelství – 1. ročník externí studium 1996/1997
- Příloha č. 7: Studijní plán programu Ošetrovatelství – 2. ročník externí studium 1996/1997
- Příloha č. 8: Studijní plán programu Ošetrovatelství – 3. ročník externí studium 1996/1997
- Příloha č. 9: Studijní plán programu Ošetrovatelství – 4. ročník externí studium 1996/1997
- Příloha č. 10: Publikace vydané autory z 1. LF UK a ÚTPO pro vzdělávání sester
- Příloha č. 11: Studijní plán programu Všeobecná sestra – 1. ročník denní studium 2010/2011
- Příloha č. 12: Studijní plán programu Všeobecná sestra – 2. ročník denní studium 2010/2011
- Příloha č. 13: Studijní plán programu Všeobecná sestra – 3. ročník denní studium 2010/2011
- Příloha č. 14: Studijní plán programu Všeobecná sestra – 1. ročník kombinované studium 2010/2011
- Příloha č. 15: Studijní plán programu Všeobecná sestra – 2. ročník kombinované studium 2010/2011
- Příloha č. 16: Studijní plán programu Všeobecná sestra – 3. ročník kombinované studium 2010/2011
- Příloha č. 17: Studijní plán Učitelství zdravotnických předmětů pro střední školy – 1. ročník 2003/2004
- Příloha č. 18: Studijní plán Učitelství zdravotnických předmětů pro střední školy – 2. ročník 2003/2004
- Příloha č. 19: Počet studentů a absolventů studijního programu Učitelství zdravotnických předmětů pro střední školy
- Příloha č. 20: Studijní plán programu Intenzivní péče – 1. ročník 2008/2009
- Příloha č. 21: Studijní plán programu Intenzivní péče – 2. ročník 2008/2009

Příloha č. 22: Studijní plán programu Ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči – 1. ročník 2012/2013

Příloha č. 23: Studijní plán programu Ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči – 2. ročník 2012/2013

Příloha č. 24: Studijní plán programu Intenzivní péče – 1. ročník kombinovaná forma 2016/2017

Příloha č. 25: Studijní plán programu Intenzivní péče – 2. ročník kombinovaná forma 2016/2017

Příloha č. 26: Počet studentů a absolventů studijního programu Intenzivní péče a Ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a IP

Příloha č. 27: Akce pořádané ÚTPO 1. LF UK

Příloha č. 28: Studijní plán programu Všeobecné ošetrovatelství – 1. ročník 2024/2025

Příloha č. 29: Studijní plán programu Všeobecné ošetrovatelství – 2. ročník 2024/2025

Příloha č. 30: Studijní plán programu Všeobecné ošetrovatelství – 3. ročník 2024/2025

Příloha č. 31: Počet studentů denního studia studijního programu Ošetrovatelství, Všeobecná sestra a Všeobecné ošetrovatelství

Příloha č. 32: Počet studentů externího a kombinovaného studia studijního programu Ošetrovatelství a Všeobecná sestra

Příloha č. 33: Počet absolventů studijního programu Ošetrovatelství, Všeobecná sestra a Všeobecné ošetrovatelství

Přílohy

Příloha č. 1

Ošetrovatelství	Semestr	
1. ročník – denní studium 1992/1993	Zimní	Letní
Úvod do studia	2/0 Z	
Anatomie	1/0	0/3 Zk
Biochemie	1/1 Zk	
Teorie ošetrovatelství	2/1	0/2 Zk
Základní ošetrovatelská péče	2/2 Z	0/2 Zk
Ošetrovatelská technika	0/4 Zk	
Filosofie a etika	2/0 Zk	
Filosofická a kulturní antropologie	2/0 Zk	
Zdravotnická psychologie	2/0	1/1 Zk
Komunikace	2/2	1/1 Zk
Latina	2/0 Zk	
Fyziologie		2/3 Zk
Mikrobiologie a imunologie		1/1 Zk
Klinická propedeutika		1/2 Zk
Terénní péče		3/11 Zk
Světový jazyk	2/0 Zk	

X/Y = přednáška/ cvičení; zdroj: vlastní zpracování (41)

Příloha č. 2

Ošetrovatelství	Týdenní soustředění		
1. ročník – externí studium 1993/1994	září	leden	červen
Anatomie	6	8	8 Zk
Fyziologie	4	8	10 Zk
Klinická propedeutika	4	4	8 Zk
Teorie ošetrovatelství	4	4	4 Zk
Základní ošetrovatelská péče	8	4 Zk	
Vybrané kapitoly z ošetrovatelské péče	2	4 Z	
Biochemie	4	4 Zk	
Antropologie (biologický vývoj zdravého jedince)	8	4 Zk	
Filosofie a etika	4	2 Zk	
Komunikace	4	4	4 Zk
Zdravotnická psychologie		4	4 Z
Terénní péče	4	4	10 Z
Latina	2	4 Zk	
Cizí jazyk	4	2 Zk	

Tabulka uvádí celkový počet hodin; zdroj: vlastní zpracování (28)

Příloha č. 3

Ošetrovatelství	Semestr	
1. ročník – denní studium 1996/1997	Zimní	Letní
Úvod do studia	1/0 Z	
Anatomie	2/0 Z	0/2 Z, Zk
Fyziologie		1/2 Z
Biochemie	1/1 Z, Zk	
Antropologie (biologický vývoj zdravého člověka)	1/1 Z, Zk	
Antropologie (psychosociální vývoj zdravého člověka)		2/0 Z, Zk
Klinická propedeutika		2/1 Z, Zk
Terénní péče		3/10 Z
Teorie ošetrovatelství		1/1 Z
Ošetrovatelská technika	0/2 Z	
Ošetrovatelská praxe		0/4 Z
Filosofie a etika	2/0 Z, Zk	
Zdravotnická psychologie	1/1 Z	1/1 Z, Zk
Komunikace	2/2 Z	1/1 Z, Zk
Latina	0/2 Z	0/2 Z, Zk
Cizí jazyk	0/2 Z	0/2 Z, Zk
Péče o základní potřeby	2/2 Z, Zk	
Soustředěná terénní praxe		1 týden Z
Tělesná výchova	0/2 Z	0/2 Z

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (31)

Příloha č. 4

Ošetrovatelství	Semestr	
2. ročník – denní studium 1996/1997	Zimní	Letní
Fyziologie	1/1 Z, Zk	
Klinická farmakologie	2/0 Z, Zk	
Patologie a patofyziologie	2/0 Z	1/1 Z, Zk
Péče o interně nemocné	3/4 Z	3/4 Z
Péče o interně nemocné – praxe	0/7 Z	0/7 Z
Chirurgické ošetrovatelství		3/4 Z, Zk
Chirurgické ošetrovatelství – praxe		0/7 Z
Ošetrovatelství v psychiatrii	2/2 Z, Zk	
Ošetrovatelství v psychiatrii – praxe	0/7 Z	
Sociální psychologie		2/1 Z, Zk
Soustředěná ošetrovatelská praxe	1 týden Z	1 týden Z
Tělesná výchova	0/2 Z	0/2 Z, Zk
Cizí jazyk	0/2 Z	0/2 Z

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (31)

Příloha č. 5

Ošetrovatelství	Semestr	
3. ročník denní studium 1996/199	Zimní	Letní
Ošetrovatelství v gynekologii a porodnictví	3/3 Z, Zk	
Ošetrovatelství v gynekologii a porodnictví - praxe	0/7 Z	
Ošetrovatelství v pediatrii	3/3 Z, Zk	
Ošetrovatelství v pediatrii – praxe	0/7 Z	
Pedagogická psychologie	1/1 Z, Zk	
Vybrané kapitoly z obecné didaktiky	1/1 Z, Zk	
Organizace zdravotní a sociální péče		2/0 Z, Zk
Základy řízení		2/2 Z, Zk
Právní vědy		2/0 Z, Zk
Koží lékařství a ošetrovatelská praxe	1 týden	1 týden Z, Zk
ORL a ošetrovatelská praxe	1 týden	1 týden Z, Zk
Oční lékařství a ošetrovatelská praxe	1 týden	1 týden Z, Zk
Neodkladná medicína + ošetrovatelská praxe	1 týden	1 týden Z, Zk
Soustředěná ošetrovatelská praxe	1 týden Z	1 týden Z
Diplomová práce	SZk	

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (31)

Příloha č. 6

Ošetrovatelství	Týdenní soustředění		
1. ročník – externí studium 1996/1997	září	leden	červen
Anatomie	6	8	8 Z, Zk
Fyziologie	4	8	10 Z, Zk
Klinická propedeutika	4	4	8 Z, Zk
Teorie ošetrovatelství	4	4	4 Z, Zk
Péče o základní potřeby člověka	8	4 Z, Zk	
Vybrané kapitoly z ošetrovatelské péče	4	2 Z	
Biochemie	4	4 Z, Zk	
Antropologie (biologický vývoj zdravého jedince)	8	4 Z, Zk	
Etika a filosofie	4	2 Z, Zk	
Komunikace		4	4 Z
Zdravotnická psychologie	4	4	4 Z
Terénní péče	4	4	8 Z

Tabulka uvádí celkový počet hodin; zdroj: vlastní zpracování (31)

Příloha č. 7

Ošetrovatelství	Týdenní soustředění		
2. ročník – externí studium 1996/1997	září	leden	červen
Mikrobiologie a imunologie	4	10 Z, Zk	
Ošetrovatelství v psychiatrii	12	4 Z, Zk	
Antropologie (psychosociální vývoj zdravého jedince)	4	6 Z, Zk	
Zdravotnická psychologie	4 Z, Zk		
Komunikace	4	8 Z, Zk	
Patologie a patofyziologie	4	4	8 Z, Zk
Péče o interně nemocné	8	8	16 Z, Zk
Chirurgické ošetrovatelství		8	16 Z, Zk

Tabulka uvádí celkový počet hodin; zdroj: vlastní zpracování (31)

Příloha č. 8

Ošetrovatelství	Týdenní soustředění		
3. ročník – externí studium 1996/1997	září	leden	červen
Historie ošetrovatelství		4	4 Z
Sociální psychologie	8 Z	4 Z, Zk	
Pedagogická psychologie		4	8 Z, Zk
Ošetrovatelství v gynekologii a porodnictví	8 Z	8 Z, Zk	
Ošetrovatelství v pediatrii	8 Z	8 Z, Zk	
Vybrané kapitoly z obecné didaktiky	4 Z	4 Z	4 Z, Zk
Kožní lékařství	8 Z, Zk		
Oční lékařství			
ORL			8 Z, Zk

Tabulka uvádí celkový počet hodin; zdroj: vlastní zpracování (31)

Příloha č. 9

Ošetrovatelství	Týdenní soustředění		
4. ročník – externí studium 1996/1997	září	leden	červen
Neodkladná medicína	8 Z, Zk		
Organizace zdravotnické a sociální péče	8	8 Z, Zk	
Základy řízení	8	8 Z, Zk	
Právní vědy	4	8 Z, Zk	
Ošetrovatelská technika	4	8 Z, Zk	
Písemná závěrečná práce		SZk	
Státní závěrečná bakalářská zkouška		SZk	

Tabulka uvádí celkový počet hodin; zdroj: vlastní zpracování (31)

Publikace vydané autory z 1. LF UK a ÚTPO pro vzdělávání sester		
Název	Autor	Rok vydání
Učební texty otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku pro bakaláře obor ošetrovatelství	ASTL, J.	2002
Psychiatrie. Učebnice pro zdravotní sestry a další pomáhající profese	MALÁ, E., PAVLOVSKÝ, P.	2002
Psychiatrická ošetrovatelská péče	MARKOVÁ E., VENGLÁŘOVÁ M., BABIÁKOVÁ M.,	2006
Embryologie: učebnice pro studenty lékařství a oborů všeobecná sestra a porodní asistentka	VACEK Z.,	2006
Klinická onkologie pro sestry	VORLÍČEK J., ABRAHÁMOVÁ J., VORLÍČKOVÁ H.,	2006
Dny Marty Staňkové IV.	MARKOVÁ E.	2007
Kardiologie pro sestry intenzivní péče, 4. přepracované a doplněné vydání	KOLÁŘ J. a kol.	2009
Podklady pro praktická cvičení v ošetrovatelských postupech.	PAVLÍKOVÁ, P.	2010
Ošetrovatelství v psychiatrii	PETR T. a kol.	2014
Svépomocná příručka pro sestry	HONZÁK R.	2015
Výkladový slovník pro zdravotní sestry	KAŠÁKOVÁ E., VOKURKA M., HUGO J.	2015
Psychosociální problematika v ošetrovatelské profesi	MELLANOVÁ A.	2017
Humanitní vědy I.	HECZKOVÁ J., KULHAVÁ M.	2020
Ošetrovatelství I.	KORDULOVÁ P.	2020
Základy pedagogiky I.	KORDULOVÁ P.	2020
Management ve zdravotnictví I.	JEŘÁBKOVÁ L.	2021
Management ve zdravotnictví II.	JEŘÁBKOVÁ L.	2021
Chirurgie pro bakalářské a magisterské studium v oboru ošetrovatelství II.	ASTL J. a kol.	2022
English for nursing and paramedical professions. Part 1 The basic course. 3. upravené vydání	CITA S.	2022

Zdroj: vlastní zpracování (69, 73, 74, 76, 78, 81, 82, 84, 87, 88, 89)

Příloha č. 11

Všeobecná sestra	Semestr		
1. ročník – denní studium 2010/2011	Zimní	Letní	Kredity
Anatomie 1,2	2/1 Z	2/1 Z, Zk	6
Fyziologie 1		1/1 Z	3
Biologie člověka	2/0 KZ		2
Biofyzika	1/1 KZ		1
Chemie a biochemie	1/1 KZ		2
Základy klinické medicíny		2/1 Z, Zk	3
První pomoc	1/1 Z, Zk		2
Psychologie a komunikace	2/1 KZ		2
Úvod do obecné sociologie	2/0 Z, Zk		1
Psychosociální vývoj	2/0 Z, Zk		2
Základy vědecké práce	1/1 KZ		2
Základy lékařské terminologie 1,2	0/2 Z	0/2 KZ	4
Etika		2/1 Z	2
Úvod do veřejného zdravotnictví	2/0 KZ		2
Zdravý životní styl	2/0 Z		1
Péče o potřeby člověka		2/1 KZ	2
Teorie ošetrovatelství 1		2 Z	2
Ošetrovatelský proces		1/1 Z, Zk	2
Ošetrovatelské postupy 1, 2	2/2 Z	2/3 KZ	4
Odborná praxe 1,2	80 hod. Z	160 hod. Z	5
Prázdninová praxe		200 hod. Z	3
Cizí jazyk	0/2 Z	0/2 KZ	2
Tělesná výchova	0/2 Z	0/2 Z	1

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (48)

Příloha č. 12

Všeobecná sestra	Semestr		
	Zimní	Letní	Kredity
2. ročník – denní studium 2010/2011			
Patologie a patologická fyziologie 1,2	2/1 Z	0/3 Zk	8
Klinická farmakologie	0/2 KZ		3
Fyziologie 2	0/2 KZ		3
Hygiena a epidemiologie 1,2	1/1 Z	1/1 Zk	4
Mikrobiologie a imunologie		2/0 KZ	2
Zdravotnická psychologie a komunikace 1,2		3/4 Z, Zk	4
Zdravotnické právo a profesní legislativa		2/0 KZ	1
Radiologie a nukleární medicína		1/0 Z	1
Historie ošetrovatelství	2/0 Z, Zk		1
Teorie ošetrovatelství 2, 3	2/0 Z	2/0 Z, Zk	4
Ošetrovatelské postupy 3, 4	2/3 Z	1/2 Z, Zk	3
Základy výzkumné práce		2/0 Z	1
Ošetrovatelství v komunitní péči	1/1 Z, Zk		2
Ošetrovatelství v interních oborech 1,2	3/2 Z	2/1 Z, Zk	5
Rehabilitační ošetrovatelství		2/2 Z, Zk	2
Ošetrovatelství v chirurgických oborech		3/2 Z, Zk	3
Ošetrovatelství v pediatrii		2/1 KZ	1
Ošetrovatelství v gynekologii a porodnictví	2/1 KZ		1
Výživa a dietetika		1/1 Z, Zk	1
Odborná praxe 3, 4	400 hod. Z	360 hod. Z	7
Prázdninová praxe		240 hod. Z	2
Doporučené volitelné předměty			
Ošetrování akutních stavů ve vnitřním lékařství	1/0 Z		2
Ošetrovatelská diagnostika v ošetrovatelském procesu		0/1 Z	2

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (48)

Příloha č. 13

3. ročník – denní studium 2010/2011	Zimní	Letní	Kredity
Základy didaktiky a edukace klientů	2/1 Z, Zk		3
Management v ošetrovatelství	2/0 Z, Zk		3
Zubní lékařství a ošetrovatelská praxe		1 týden Z	2
Kožní lékařství a ošetrovatelská praxe		2 týdny Z, Zk	2
Psychiatrie	2/0 Z, Zk		3
Psychiatrická ošetrovatelská péče		2 týdny Z	4
Psychoterapie	1/1 Z		2
Ošetrovatelství v geriatrii	3/2 Z, Zk		4
Neodkladná medicína a ošetrovatelská praxe		2 týdny Z, Zk	4
Oční lékařství a ošetrovatelská praxe		2 týdny Z, Zk	2
ORL a ošetrovatelská praxe		2 týdny Z, Zk	2
Onkologie, paliativní a hospicová péče	3/2 Z, Zk		4
Odborná praxe 5	440 hod. Z		9
Odborná praxe 6		440 hod. Z, Zk	9
Provoz zdravotnických zařízení	2/0 Z, Zk		2
Seminář k bakalářské práci	2/0 Z		2
Obhajoba bakalářské práce	SZk		
Ošetrovatelské obory	SZk		
Teorie ošetrovatelství	SZk		
Psychosociální a behaviorální obory	SZk		
Doporučené volitelné předměty			
Supervize odborné praxe 1	0/1 Z		1
Supervize odborné praxe 2		0/1 Z	2
Vybrané kapitoly z historie ošetrovatelství	1/0 Z		2
Alternativní způsoby ošetrovatelské péče	0/1 Z		2

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (48)

Příloha č. 14

Všeobecná sestra	Semestr		
	Zimní	Letní	Kredity
1. ročník – kombinované studium 2010/2011			
Anatomie	10/10 Z, Zk		3
Fyziologie 1		0/10 Z	3
Biologie člověka	5/0 KZ		2
Biofyzika	5/5 KZ		2
Chemie a biochemie	4/4 KZ		2
Základy klinické medicíny		5/5 Z, Zk	3
První pomoc	10/10 Z, Zk		2
Psychologie a komunikace	5/5 KZ		2
Úvod do obecné sociologie	7/0 Z, Zk		1
Psychosociální vývoj	10/0 Z, Zk		2
Základy vědecké práce	4/4 KZ		2
Základy lékařské terminologie	0/8 KZ	0/8 KZ	2
Etika		4/4 Z	2
Úvod do veřejného zdravotnictví	10/0 KZ		2
Zdravý životní styl	10/0 Z		1
Péče o potřeby člověka		15/5 Z, Zk	3
Teorie ošetrovatelství 1	20/0 Z		3
Ošetrovatelský proces		10/10 KZ	3
Ošetrovatelské postupy 1	10/15 Z	10/15 KZ	6
Odborná praxe 1, 2	80 hod. Z	160 hod. Z	7
Prázdninová praxe 1		240 hod. Z	3
Cizí jazyk	0/8 Z	0/8 KZ	1

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (48)

Příloha č. 15

Všeobecná sestra	Semestr		
2. ročník – kombinované studium 2010/2011	Zimní	Letní	Kredity
Patologie a patologická fyziologie	12/12 Z, Zk		44
Klinická farmakologie	5/5 KZ		2
Hygiena a epidemiologie	4/4 KZ		2
Fyziologie 2	0/10 KZ		3
Mikrobiologie a imunologie		5/5 KZ	1
Zdravotnická psychologie a komunikace 1, 2	10/5 Z	10/5 Z, Zk	6
Zdravotnické právo a profesní legislativa		7/0 KZ	1
Radiologie a nukleární medicína		5/0 Z	1
Historie ošetrovatelství	10/0 Z, Zk		2
Teorie ošetrovatelství 2, 3	10/0 Z	10/0 Z, Zk	4
Ošetrovatelské postupy 2, 3	10/15 Z	10/15 KZ	4
Základy výzkumné práce		7/0 Z	1
Ošetrovatelství v komunitní péči		10/5 Z, Zk	2
Ošetrovatelství v interních oborech 1, 2	10/5 Z	10/5 Z, Zk	6
Rehabilitační ošetrovatelství		5/5 Z, Zk	2
Ošetrovatelství v chirurgických oborech		10/5 Z, Zk	2
Ošetrovatelství v pediatrii		10/5 KZ	2
Ošetrovatelství v gynekologii a porodnictví		10/5 KZ	2
Výživa a dietetika	5/5 Z, Zk		3
Odborná praxe 3, 4	400 hod. Z	360 hod. Z	6
Prázdninová praxe 2		240 hod. Z	2
Doporučené volitelné předměty			
Ošetrování akutních stavů ve vnitřním lékařství	1/0 Z		2
Ošetrovatelská diagnostika v ošetrovatelském procesu		0/1 Z	2

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (48)

Příloha č. 16

Všeobecná sestra	Semestr		
3. ročník – kombinované studium 2010/2011	Zimní	Letní	Kredity
Základy didaktiky a edukace klientů	2/2 Z, Zk		3
Management v ošetrovatelství	2/2 Z		2
Kožní lékařství		8/4 Z, Zk	2
Zubní lékařství	4/4 Z		4
Oční lékařství		8/4 Z, Zk	4
Psychiatrie	16/0 Z, Zk		4
Psychiatrická ošetrovatelská péče		8/0 Z, Zk	3
Psychoterapie	4/0 Z		3
Ošetrovatelství v geriatrii	8/4 Z, Zk		4
Neodkladná medicína		8/4 Z, Zk	3
Onkologie a paliativní a hospicová péče		8/4 Z, Zk	3
Odborná praxe 5	440 hod. Z		8
Odborná praxe 6		440 hod. Z, Zk	8
Provoz zdravotnických zařízení 1	4/0 Z		2
ORL		8/4 Z, Zk	2
Seminář k bakalářské práci	4/0 Z		2
Obhajoba bakalářské práce	SZk		
Ošetrovatelské obory	SZk		
Teorie ošetrovatelství	SZk		
Psychosociální a behaviorální obory	SZk		
Doporučené volitelné předměty			
Supervize ošetrovatelské praxe 1	0/1 Z		1
Supervize ošetrovatelské praxe 2		0/1 Z	2
Vybrané kapitoly z historie ošetrovatelství	1/0 Z		2
Alternativní způsoby ošetrovatelské péče	0/1 Z		2

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (48)

Příloha č. 17

Učitelství zdravotnických předmětů pro střední školy	Semestr		
1. ročník 2003/2004	Vyučován v	Ukončení	Kredity
Propedeutika vědecko-výzkumné práce	2/2 Z		5
Pedagogická psychologie	2/1 Z, Zk		4
Základy andragogiky	2/1 Z, Zk		4
Profesní vzdělání	2/0 Z, Zk		2
Řízení zdravotnických a ošetrovatelských služeb		2/0 Z, Zk	3
Diplomový seminář		2/2 Z	4
Obecná pedagogika	2/1 Z, Zk		4
Obecná didaktika 1, 2	2/1 Z	2/1 Z, Zk	8
Teorie výchovy		2/1 Z, Zk	5
Základy speciální pedagogiky		3/2 Z, Zk	6
Povinně volitelné předměty			
Vybrané kapitoly z humanitních věd	2/1 Z	0/4 Z	7
Domácí ošetrovatelská péče	1/1 Z		2
Ošetrování starých a chronicky nemocných	1/1 Z		2
Vybrané kapitoly z interního ošetrovatelství		2/0 Z	2
Vybrané kapitoly z chirurgického ošetrovatelství		2/0 Z	2

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (40)

Příloha č 18

Učitelství zdravotnických předmětů pro střední školy	Semestr		
2. ročník 2003/2004	Zimní	Letní	Kredity
Vybrané kapitoly z moderního ošetrovatelství	2/1 Z, Zk		6
Sociologie výchovy	2/1 Z, Zk		6
Didaktika ošetrovatelských předmětů	2/2 Z, Zk		8
Pracovní právo, zdravotní pojištění	2/0 Z, Zk		5
Diplomový seminář	0/2 Z	0/3 Z	10
Pedagogická praxe	3 týdny Z		10
Státní zkouška	SZk		
Povinně volitelné předměty			
Péče o tělesně a mentálně hendikepované	2/2 Z		5
Ošetrovaní onkologicky nemocných	2/2 Z		5
Vybrané kapitoly z péče o matku a dítě	2/1 Z		5
Vybrané kapitoly z historie ošetrovatelství		2/1 Z	5
Historie pedagogiky a srovnávací pedagogika		2/1 Z	5

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (40)

Příloha č. 19

Učitelství zdravotnických předmětů pro střední školy					
Rok	Nově přijatí studenti do 1. ročníku	1. ročník	2. ročník	Celkem	Absolventi
2002/2003	25	25	-	25	-
2003/2004	34	35	24	59	23
2004/2005	35	39	25	64	25
2005/2006	35	35	34	69	26
2006/2007	0	52	41	93	48
2007/2008	0	0	59	59	8
2008/2009	0	0	12	12	1
2009/2010	0	0	2	2	0

Zdroj: vlastní zpracování (69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77)

Příloha č. 20

Intenzivní péče	Semestr		
	Zimní	Letní	Kredity
1. ročník 2008/2009			
Patologie a patologická fyziologie 1, 2	1/1 Z	1/1 Z, Zk	4
Vnitřní lékařství 1, 2	1/0 Z	1/0 Z, ZK	2
Kardiologie	1/1 Z		2
Hepatogastroenterologie	1/1 Z		2
Nefrologie	1 týden Z		3
Metabolismus a výživa	1/1 Z		2
Hematologie	1/1 Z		1
Poruchy hemostázy		1/1 Z	1
Chirurgie	2/2 Z		3
Urologie	1/1 Z		1
Klinická biochemie 1	1 týden Z		2
Ošetrovatelské postupy v intenzivní péči 1, 2	2/3 Z	2/3 Z, Zk	6
Zdravotnická technika 1, 2	1/1 Z	1/1 KZ	4
Informační a komunikační technologie	2/1 Z, Zk		2
Řízení a ekonomika zdravotnických provozů 1, 2	2/0 Z	2/0 Zk	2
Rehabilitace nemocných v intenzivní péči 1, 2	0/2 Z	0/2 Z	4
Prázdninová praxe (na oddělení intenzivní péče)		3 týdny Z	2
Psychologie – komunikace s nemocným		1/2 Z, Zk	1
Neurochirurgie		2 týdny Z	1
Anesteziologie a resuscitace		0/2 Z	3
Gynekologie a porodnictví		2/2 Z	2
Pediatric a neonatologie		2 týdny Z	3
Neurologie		2 týdny Z	2
Psychiatrie		2 týdny Z	1
Intenzivní péče v infekčním lékařství		1/1 Z	1

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (46)

Příloha č. 21

Intenzivní péče	Semestr		
	Zimní	Letní	Kredity
2. ročník 2008/2009			
Anesteziologie a resuscitace 2	3 týdny Z, Zk		2
Intenzivní péče ve vnitřním lékařství 1, 2	1/2 Z	1/2 Z	4
Intenzivní péče v kardiologii a angiologii 1, 2	1/2 Z	1/2 Z, Zk	4
Intenzivní péče v hepatogastroenterologii	1/1 Z		2
Intenzivní péče v nefrologii	1 týden Z, Zk		2
Intenzivní péče při poruchách metabolismu a výživy	1/2 Z, Zk		3
Intenzivní péče v hematologii	1/2 Z		2
Intenzivní péče v chirurgii 1, 2	2/3 Z	0/1 Z, Zk	5
Intenzivní péče v pediatrii a neonatologii	3 týdny Z, Zk		3
Klinická biochemie 2	1 týden Z		2
Zdravotnická technika 3	0/2 Z, Zk		2
Řízení a ekonomika zdravotnických provozů 3	2/2 Z		2
Rehabilitace nemocných v intenzivní péči 3	0/2 Z		1
Diplomová práce		15 hod. Z	2
Intenzivní péče v traumatologii		1/2 Z	3
Intenzivní péče v neurochirurgii		1/2 Z	3
Intenzivní péče v urologii		1/2 Z	3
Intenzivní péče v gynekologii a porodnictví		1/2 Z, Zk	2
Intenzivní péče v neurologii		2 týdny Z	3
Intenzivní péče v psychiatrii		2/3 Z	2
Intenzivní péče v infekčním lékařství 2		2/3 Z	2
Ošetrovatelské postupy v intenzivní péči 3		2/3 Z, Zk	2
Vědecké informace		1/1 Z	3
Minimum praktických výkonů v intenzivní péči		Z	1
Anesteziologie a resuscitace	SZk		
Řízení a ekonomika zdravotnických provozů	SZk		
Praktická zkouška	SZk		
Obhajoba diplomové práce	SZk		
Intenzivní péče	SZk		

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (46)

Ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči	Semestr		
	Zimní	Letní	Kredity
1. ročník 2012/2013			
Kardiologie	1/1 Z		2
IP v pediatrii 1		2 týdny Z	3
Hepatogastroenterologie	1/1 Z		2
Nefrologie	1 týden Z		3
IP při poruchách metabolismu a výživy	1/1 Z		2
Hematologie	1/1 Z		2
Neurochirurgie		2 týdny Z	3
Urologie	1/1 Z		2
Anesteziologie a resuscitace 1		0/2 Z	3
Gynekologie a porodnictví		0/2 Z	3
Neurologie		2 týdny Z	3
Psychiatrie		2 týdny Z	3
Intenzivní péče v infekčním lékařství 1		1/1 Z	2
Klinická biochemie 1	1 týden Z		2
Ošetrovatelské postupy v intenzivní péči 1, 2	2/3 Z	2/3 Z, Zk	7
Základy psychologie a pedagogiky		1/2 Z, Zk	1
Biofyzika a lékařská technika 1, 2	1/1 Z	1/1 Z, KZ	2
Informační a komunikační technologie	1/1 Z, Zk		2
Řízení a ekonomika zdravotnických provozů 1, 2	2/0 Z	2/0 Z, Zk	1
Rehabilitace nemocných v intenzivní péči 1, 2	0/2 Z	0/2 Z	2
Prázdninová praxe (na oddělení intenzivní péče)		3 týdny Z	2

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (50)

Ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči	Semestr		
	Zimní	Letní	Kredity
2. ročník 2012/2013			
Anesteziologie a resuscitace 2	3 týdny Z, Zk		4
IP ve vnitřním lékařství 1, 2	1/2 Z	2/2 Z, Zk	4
IP v kardiologii 1, 2	1/2 Z	2/3 Z, Zk	5
IP v nefrologii	1 týden Z, Zk		2
Poruchy hemostázy v intenzivní péči a základy transfuziologie	1/2 Z		2
IP v chirurgii	2/3 Z		4
IP v chirurgii a traumatologii		1/2 Z, Zk	4
IP v urologii		1/2 Z	2
IP v gynekologii a porodnictví		1/2 Z, Zk	3
IP v pediatrii 2	3 týdny Z, Zk		4
IP v neurologii		2 týdny Z	2
IP v psychiatrii		2/3 Z	2
IP v infekčním lékařství 2	1 týden Z		2
Klinická biochemie 2	1 týden Z		2
Ošetrovatelské postupy v intenzivní péči 3		1 týden Z	3
Biofyzika a lékařská technika	0/2 Z		2
Řízení a ekonomika zdravotnických provozů 3	2/0 Z		2
Právní aspekty IP	2/0 Z, Zk		2
Propedeutika vědecko-výzkumné práce	1/1 Z		2
Rehabilitace nemocných v intenzivní péči 3	0/2 Z		2
Minimum praktických výkonů v intenzivní péči		1 týden Z	1
Diplomová práce	15 hod. Z		1
Intenzivní péče	SZk		
Praktická zkouška	SZk		
Obhajoba diplomové práce	SZk		

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (50)

Příloha č. 24

Intenzivní péče	Semestr		
	Zimní	Letní	Kredity
1. ročník – kombinovaná forma 2016/2017			
Intenzivní péče v kardiologii	15/15 Z, Zk		3
Intenzivní péče v interních oborech	45/30 Z, Zk		5
Výživa, metabolismus, a eliminační metody v intenzivní péči 1		10/5 Z	1
Intenzivní péče v chirurgických oborech		30/15 Z, Zk	2
Intenzivní péče		15/15 Z, Zk	3
Farmakologie v intenzivní péči	15/15 KZ		2
Ošetrovatelské postupy v intenzivní péči	0/10 Z	0/10 Z, Zk	5
Ošetrovatelství 1	0/10 Z, Zk		4
Managment a ekonomika 1	0/10 Z	0/10 KZ	4
Právní a etické souvislosti	5/5 KZ		2
Psychologie a pedagogika v práci sestry v intenzivní péči 1		5/10 Z	3
Cizojazyčná odborná terminologie a EBP 1	0/5 Z	0/5 Z	2
Informační zdroje ve zdravotnictví	0/5 KZ		1
Diplomový seminář		0/5 Z	1
Základy výzkumné práce 1		5/5 Z	2
Informační a komunikační technologie		5/5 Z	2
Odborná ošetrovatelská praxe 1	360 hod. Z	320 hod. Z	5
Odborná ošetrovatelská praxe ve fakultním zdravotnickém zařízení		40 hod. Z	5
Souvislá ošetrovatelská praxe		240 hod. Z	5

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (54)

Příloha č. 25

Intenzivní péče	Semestr		
	Zimní	Letní	Kredity
2. ročník – kombinovaná forma 2016/2017			
Intenzivní péče v nefrologii		16/0 Z, Zk	4
Poruchy hemostázy v intenzivní péči a základy transfuziologie	8/12 Z		2
IP při poruchách metabolismu a výživy 2	4/8 Z, Zk		2
Intenzivní péče v chirurgii	8/16 Z		4
Intenzivní péče v chirurgii a traumatologii		4/12 Z, Zk	4
Intenzivní péče v gynekologii a porodnictví		0/32 Z, Zk	3
Intenzivní péče v pediatrii 2	0/24 Z, Zk		4
Intenzivní péče v neurologii		8/16 Z	3
Intenzivní péče v psychiatrii		4/8 Z	3
Intenzivní péče v infekčním lékařství	4/8 Z		3
Intenzivní péče v urologii	4/8 Z	4/16 Z, Zk	4
Klinická biochemie 2	4/4 Z		2
Ošetrovatelské postupy v intenzivní péči 2	0/40 Z		4
Urgentní medicína		4/12 Z, Zk	2
Biofyzika a lékařská technika 2	4/12 Z		2
Řízení a ekonomika zdravotnických provozů 2	4/0 Z		2
Právní a etické aspekty intenzivní péče	0/8 Z, Zk		2
Rehabilitace	0/8 Z	0/8 Z	2
Rehabilitace nemocných v intenzivní péči	0/12 Z		2
Diplomový seminář	10/0 Z		2
Minimum praktických výkonů v intenzivní péči		0/8 Z	1
Obhajoba diplomové práce	SZk		
Praktická zkouška	SZk		
Intenzivní péče	SZk		

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (54)

Příloha č. 26

Intenzivní péče / Ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a IP					
Rok	Nově přijatí studenti do 1. ročníku	1. ročník	2. ročník	Celkem	Absolventi
2007/2008	38	38	-	38	-
2008/2009	39	29	30	59	34
2009/2010	39	33	35	68	28
2010/2011	0	1	38	39	25
2011/2012	32	32	12	44	5
2012/2013	30	32	33	65	24
2013/2014	19	19	35	54	26
2014/2015	23	30	24	54	0
2015/2016	-	36	29	65	13
2016/2017	32	31	44	75	8
2017/2018	34	35	62	97	19
2018/2019	39	41	68	109	21
2019/2020	0	5	66	71	21
2020/2021	0	-	38	38	15
2021/2022	0	-	16	16	1
2022/2023	0	-	12	12	1
2023/2024	0	-	5	5	4

Zdroj: vlastní zpracování (75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 91)

Přílohy č. 27

Akce pořádané ÚTPO 1. LF UK	
Datum	Název
03.12.1998	Konference mladých sester České společnosti sester, Praha
25.04.1998	1. symposium sester – bakalářek ošetřovatelství, Praha
27.-29.5.1998	University Nursing Education – International Conference Praha
7.-9.10.1999	„Prague COHERE conference"
13.-15.4.2000	Konference Florence Network
24.-26.2.2000	Konference řešitelů projektu Leonardo da Vinci – Seminare Elaboration Recommendation Nationales
13.10.2000	Slavnostní konference absolventek univerzitního studia sester u příležitosti 40 let trvání studia na UK
22.04.2004	Dny Marty Staňkové – Konference k vysokoškolskému vzdělávání sester
06.04.2005	Dny Marty Staňkové II. - Nové trendy ve vzdělávání sester po vstupu do EU
30.04.2006	Dny Marty Staňkové III. - Vzdělávání sester – současnost a očekávání, Praha
29.03.2007	Dny Marty Staňkové IV., Praha
29.03.2008	Dny Marty Staňkové V. - Vzdělávání sester – vývoj a profesionalita ve vzdělávacím procesu
12.12.2008	Duševní zdraví – konference ve spolupráci se společností INES International Praha
24.02.2010	Společenská prestiž všeobecných sester
04.04.2013	Pracovní den Marty Staňkové – Podávání léků a zkušenosti našich sester v zahraničí a workshop – Podávání léků sestrou bez indikace lékaře

Zdroj: vlastní zpracování (65, 66, 67, 71, 72, 73, 74, 75, 77, 78)

Příloha č. 28

Všeobecné ošetrovatelství	Semestr		
1. roční 2024/2025	Zimní	Letní	Kredity
Anatomie	2/1 Z	2/1 Z, Zk	6
Odborný cizí jazyk	0/2 Z	0/ Z, Zk	2
Ošetrovatelství	0/6 Z	0/6 Z, Zk	1
Ošetrovateľské postupy	0/6 Z	0/6 Z	4
Tělesná výchova	0/2 Z	0/2 Z	2
Základy lékařské terminologie	0/2 Z	0/2 Z, Zk	1
Biologie člověka	2/0 Z, Zk		2
Biofyzika	1/1 Z		2
Chemie a biochemie	1/1 KZ		2
První pomoc	1/1 Z, Zk		2
Psychologie a komunikace	2/1 Z, Zk		1
Úvod do veřejného zdravotnictví	2/0 KZ		2
Vývojová psychologie	2/0 KZ		2
Základy práce s odbornými informacemi	1/1 KZ		2
Etika a filozofie		2/1 Z	1
Fyziologie 1		1/1 Z	2
Informační systémy ve zdravotnictví		0/2 Z	1
Sociologie		2/0 Z	3
Primární a komunitní péče		0/4 Z, Zk	2
Výživa a dietetika		1/1 Z	3
Základy klinické medicíny		2/1 KZ	3
Zdravotní právo a profesní legislativa		1/1 Z, ZK	2
Odborná ošetrovateľská praxe 1	5 týdnů Z	5 týdnů Z	5
Souvislá individuální praxe		6 týdnů Z	4

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (60)

Příloha č. 29

Všeobecné ošetřovatelství	Semestr		
2. roční 2024/2025	Zimní	Letní	Kredity
Patologie a patologická fyziologie	2/1 Z	0/3 Z, Zk	7
Zdravotnická psychologie a komunikace	2/2 Z, Zk		3
Fyziologie 2	0/2 Z, Zk		4
Hygiena a epidemiologie	1/1 Z, Zk		2
Klinická farmakologie	0/2 Z, Zk		2
Mikrobiologie a imunologie	2/0 Z, Zk		2
Základy pedagogiky a edukace klientů	1/1 Z, ZK		2
EBP a základy výzkumné práce v ošetřovatelství	2/1 Z, Zk		3
Radiologie a nukleární medicína	0/1 KZ		1
Základy managementu a ekonomiky	1/1 Z, Zk		2
Ošetřovatelská péče v gynekologii a porodnictví		40 hod. KZ	3
Ošetřovatelská péče v chirurgických oborech 1		50 hod. Z	3
Ošetřovatelská péče v interních oborech 1		50 hod. Z	3
Ošetřovatelská péče v pediatrii 1		40 hod. Z	2
Paliativní péče		40 hod. Z	2
Rehabilitační ošetřovatelství		40 hod. Z	2
Odborná ošetřovatelská praxe	6 týdnů Z	12 týdnů Z	10
Souvislá individuální praxe 2		6 týdnů Z	4

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (60)

Příloha č. 30

Všeobecné ošetrovatelství	Semestr		
3. roční 2024/2025	Zimní	Letní	Kredity
Ošetrovatelská péče ARO, JIP	40 hod. Z, Zk		3
Ošetrovatelská péče v dermatovenerologii	16 hod. Z		1
Ošetrovatelská péče v geriatrii	40 hod. Z, Zk		3
Ošetrovatelská péče v chirurgických oborech 2	50 hod. Z, Zk		5
Ošetrovatelská péče v infekčním lékařství	40 hod. Z, Zk		3
Ošetrovatelská péče v interních oborech 2	50 hod. Z, Zk		5
Ošetrovatelská péče v neurologii	50 hod. Z, Zk		4
Ošetrovatelská péče v oftalmologii	24 hod. Z		2
Ošetrovatelská péče v onkologii a hematoonkologii	40 hod. Z, Zk		3
Ošetrovatelská péče v ORL	40 hod. Z, Zk		3
Ošetrovatelská péče v pediatrii 2	40 hod. Z, Zk		5
Ošetrovatelská péče v psychiatrii	40 hod. Z, Zk		3
Ošetrovatelská péče ve stomatologii	16 hod. Z		1
Seminář k bakalářské práci	0/2 Z	0/2 Z	2
Odborná ošetrovatelská praxe 3	3 týdny Z	15 týdnů Z, Zk	14
Obhajoba bakalářské práce	SZk		
Ošetrovatelství v klinických oborech	SZk		
Ošetrovatelství	SZk		
Humanitní vědy	SZk		

X/Y = přednáška/cvičení; zdroj: vlastní zpracování (60)

Příloha č. 31

Ošetrovatelství/ Všeobecná sestra/ Všeobecné ošetrovatelství denní studium					
Rok	Nově přijatí studenti do 1. ročníku	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
1993/1994	-	-	-	-	51
1994/1995	-	-	-	-	71
1995/1996	-	-	-	-	75
1996/1997	-	-	-	-	76
1997/1998	-	-	-	-	72
1998/1999	26	29	29	19	77
1999/2000	28	32	22	26	80
2000/2001	22	27	29	19	75
2001/2002	23	24	25	29	78
2002/2003	25	26	19	24	69
2003/2004	25	29	14	19	62
2004/2005	30	32	15	19	66
2005/2006	34	34	17	17	68
2006/2007	32	28	20	17	65
2007/2008	22	32	23	20	75
2008/2009	23	23	24	22	69
2009/2010	29	27	19	20	66
2010/2011	23	24	20	18	62
2011/2012	19	20	21	20	61
2012/2013	17	23	9	19	51
2013/2014	18	20	16	13	49
2014/2015	0	4	11	11	26
2015/2016	0	16	2	11	29
2016/2017	0	1	12	4	17
2017/2018	0	0	1	10	11
2018/2019	-	-	-	-	0
2019/2020	-	-	-	-	0
2020/2021	-	-	-	-	0
2021/2022	-	-	-	-	0
2022/2023	23	23	-	-	23
2023/2024	28	32	13	-	45

Zdroj: vlastní zpracování (65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 96)

Ošetřovatelství externí/ Všeobecná sestra kombinované studium						
Rok	Nově přijatí studenti do 1. ročníku	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
1993/1994	-	-	-	-	-	25
1994/1995	-	-	-	-	-	55
1995/1996	-	-	-	-	-	64
1996/1997	-	-	-	-	-	81
1997/1998	-	-	-	-	-	87
1998/1999	27	32	24	23	15	94
1999/2000	31	37	26	12	20	95
2000/2001	28	32	40	22	13	107
2001/2002	32	35	29	32	22	118
2002/2003	37	41	26	28	32	127
2003/2004	31	38	38	24	27	127
2004/2005	37	44	40	25	32	141
2005/2006	43	39	32	35	24	130
2006/2007	0	45	43	27	33	148
2007/2008	0	0	42	37	28	107
2008/2009	0	4	32	31	10	77
2009/2010	39	43	2	0	39	84
2010/2011	46	56	33	35	-	124
2011/2012	42	42	47	58	-	147
2012/2013	47	55	34	50	-	139
2013/2014	34	38	39	47	-	124
2014/2015	28	36	28	42	-	106
2015/2016	-	43	21	39	-	103
2016/2017	30	36	20	24	-	80
2017/2018	7	17	19	21	-	57
2018/2019	0	4	6	17	-	27
2019/2020	0	-	1	9	-	10
2020/2021	0	-	-	2	-	2
2021/2022	0	-	-	1	-	1

Zdroj: vlastní zpracování (65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 91)

Příloha č. 33

Ošetřovatelství /Všeobecná sestra/Všeobecné ošetřovatelství			
Rok	Počet studentů	Z toho cizinců	Absolventi
1993/1994	76	2	-
1994/1995	126	1	-
1995/1996	139	0	14
1996/1997	157	0	20
1997/1998	159	0	47
1998/1999	171	2	35
1999/2000	175	3	45
2000/2001	182	7	28
2001/2002	196	8	49
2002/2003	196	9	54
2003/2004	189	24	45
2004/2005	207	20	37
2005/2006	198	23	47
2006/2007	213	23	46
2007/2008	182	17	55
2008/2009	146	17	52
2009/2010	150	11	20
2010/2011	186	14	15
2011/2012	208	17	38
2012/2013	190	13	41
2013/2014	173	11	36
2014/2015	132	8	26
2015/2016	132	12	32
2016/2017	97	5	14
2017/2018	68	4	25
2018/2019	27	1	10
2019/2020	10	0	4
2020/2021	2	0	1
2021/2022	1	0	1
2022/2023	23	3	0
2023/2024	45	4	0

Zdroj: vlastní zpracování (65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 96)